

Milosevic i media

Serbisk media har vært Milosevics beste støttespiller under golfkrigen, forteller Aage Borchgrevink under SOLAK-arrangement.

Side 3

Kutter trykkestøtten

Ledelsen på SVF vil ikke lenger gi penger til trykking av hovedfagsoppgaver. Studentene er i harnisk.

Side 4

Læring mot verdenstoppen

Kreativ Uke trekker læremestrene fra Danmark, Sverige og England.

Side 7

Torpederer ortopedi

Prekær plassmangel til tross – staten krever enda høyere opptak på kirurgisk-ortopedisk avdeling i medisinstudiet.

Side 9

kultur

Forskningsdagene

Med et par hundre barn, kasteorier og andre unoter er det vanskelig å ha forskningsfri under Forskningsdagene på høgskolen.

Side 20

Jazz med Chet sordin

Tore Jonassen tolker Chet Baker på sitt helt særegne vis, og den nypussa trompeten når vitterlig fram, skriver vår anmelder.

Side 22

Innviklet og utviklet

Søknaden om midler til et senter for Hamsun-studier ble avslått av forskningsrådet, men ildsjelene ved UiTø arbeider utrettelig videre.

Side 24/25

Pusjkin – Russlands drøm

– Snarveien til en russisk dikters bane.

Side 26/27

meninger

Leder

Glimrende krise

Kronikk

Luftige planer

Lesernes meninger

– Urneval med og utan ansvarlege studentar

– Hvordan blir man forskrudd?

– Ubrukelige teorier?

– Studentkort er homsete

Side 18

Husk Utropia på Internett: WWW.UTROPIA.NO

UB bankerott

– stopper alle litteraturkjøp

Manglende kontroll med budsjettet har ført til fullstendig innkjøpsstopp av all ny litteratur til UB. Studentene risikerer dermed å gå glipp av oppdaterte fagbøker helt til neste år. På grunn av økte priser på tidsskrifter sitter UB uten penger. De ansatte betegner situasjonen som en krise.

Side 5

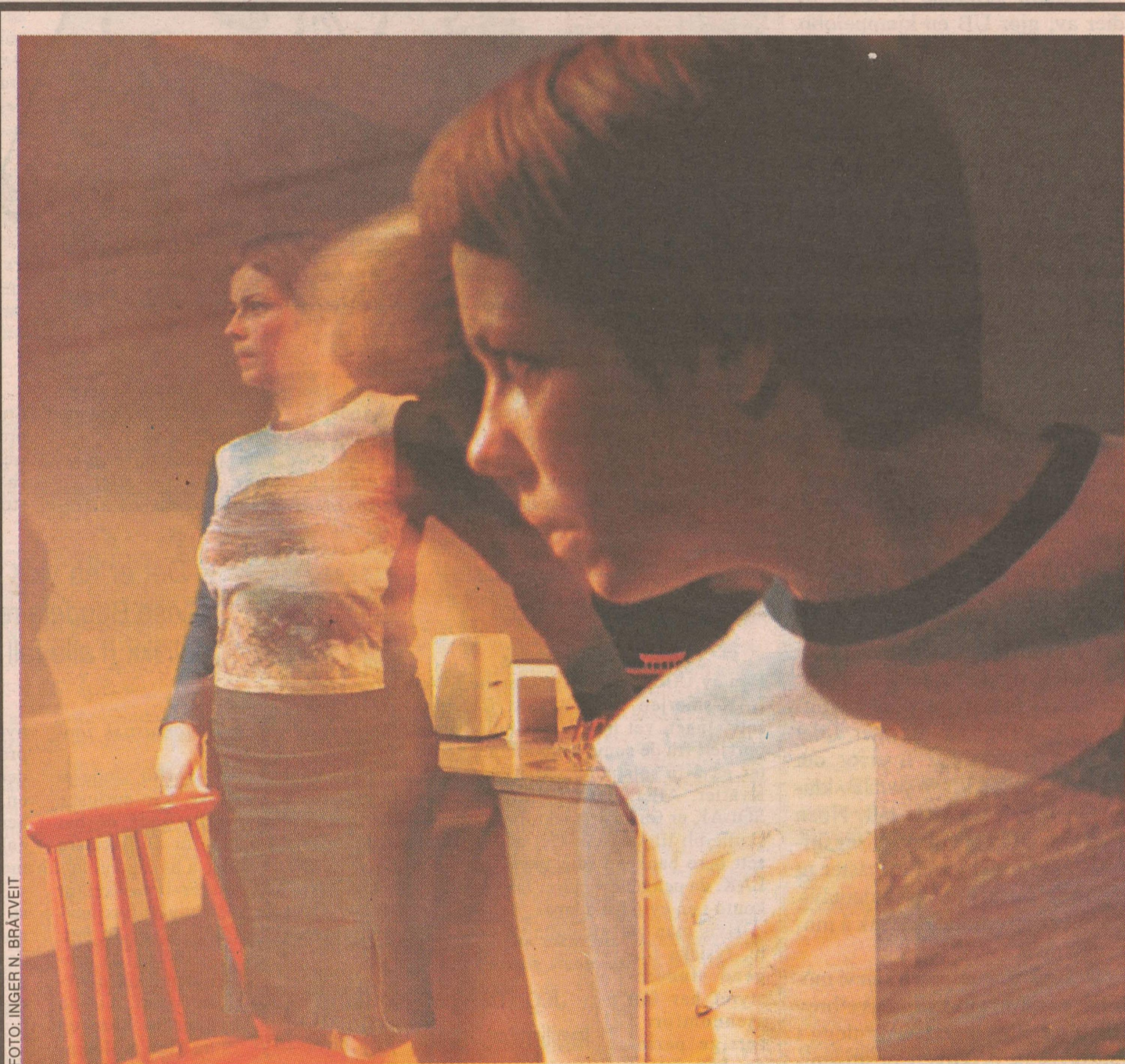

FOTO: INGER N. BRÅTVEIT

Totalteatret til Det Norske

Jon Fosses «Nokon kjem til å komme»: Eit par har kjøpt seg eit hus langt frå folk. Men einsemnda er skjør, om ikkje utopisk. Paret vil kvila i kvarandre i einsemnda, men har ikkje anna enn ei stadig meir påtrengjande uro å klamra seg til. Totalteatret si oppsetting går no vidare til Det Norske Teateret.

Side 21

Glimrende krise

– Alle kortene er spilt ut, studentene kan se langt etter billig middag, studiekvalitet, jobbmuligheter, hovedfagsplasser og så videre – kommer det i etterkant av saker vi kunne ha vunnet. Når vårt mediatekke består av klager vi selv ikke står for, opptrer vi som øldrikkende postmodernister overfor resten av den aktive befolkningen. Overskrifter som "studenter drikker mer øl", "hasj hele uken" eller "egyet bryggeri på universitetet" beskriver oss i de andres øyne. Når vi så ikke kommer langt nok med interessene våre, rettes klagene mot første og beste syndebukk. Syndebukken kan imidlertid være aktør i vår egen skolehverdag og spille kortene langt mer fornuftig enn oss selv, attpåtil på vegne av oss.

■ Blant aktørene vi lever og dier av, gjør UB en kjempejobb. Budsjetten deres dekker en av universitetets største enkeltutgifter – innkjøp av lesestoff på vegne av studenter og ansatte. Kampen for et godt tilbud krever smart spill så lenge pengefordelingen i utgangspunktet ikke kan ta høyde for svingende priser på verdensmarkedet. UB tvinges til å prioritere taktisk, og det til vårt eget beste. Store midler går til tidsskrifter og bøker som ikke er priset for kjempeopplag på Narvesen.

■ Bibliotekledelsen må være vant til å sitte mellom barken og veden i universitetsbyråkratiet, som består av ikke-brukere og administrasjon. Studentene som brukere merker katterpinen når vi møter stengte dører, oppslag om kutt i innkjøpene eller manglende litteratur på grunn av rot. Rotet er det vi som står for på et åpent bibliotek, og purringer kan dekke de fleste behov for opptenningssved og dårlig samvittighet. I det samme vi skjønner hvorfor det ikke er riktig å klage på UB, klager vi ikke i det hele tatt. Noen studentpolitikere uttrykker seg diffust om problemet eller kaster ut en uvirksom klage, og studentavisen slår opp en skandalesak å more seg med.

■ I enkeltsituasjonen kan vi mobilisere til en aksjon, skrive brev til styret eller lage leserinnlegg i dagsavisene. Viktigere er studentgruppens manglende slagkraft som samfunnsaktør. At vi utelukkende fremstilles som en fremtidig verdi i form av kompetanse og dessuten gjøres til duster av tabloidpressen – attpåtil at vi ikke anerkjenner våre egne hjelpeorganer – er mildt sagt elendig. Hvis vi ikke kan gjøre noe med dette, så la oss i det minste støtte oss selv gjennom UB.

Luftige planer

Hans Vang er student ved Det juridiske fakultet

I den senere tid har det vært en rekke elendige kronikker i Utopia. Jeg har selvsagt ikke gidde lese mer enn tre linjer av dem, da alle innleder med "i den senere tid". Ekstra spennende er det når kronikkene handler om studentpolitikernes tanker om hvor et eventuelt studenthus skal være. Til lands, til havs, til fjells, i fjell, i ild, vann eller luft? Til nå har luft skilt seg ut som en klar favoritt. Men hvem bryr seg om hva politikerspinnerne tenker?

Svar: i underkant av 10 prosent av studentene, antageligvis fordi også grå mus uten fotfeste i virkeligheten holder sammen. Noen av dem, i alle fall (på studentstyremøtene kalles disse for "fraksjon"). Etter å ha foretatt en uhyggelig undersøkelse (les: ett års studier ved Hum.fak.), vil jeg anslå mengden av grå mus med intellektuelle sysler til å overstige 50 prosent.

Det er en viss forskjell på lese Baudelaire og å drive politikk (i alle fall ideelt sett). Det mest jordnære studentstyret har foretatt seg, er å prøve å finne ut av hvor i all verden pengene deres tok veien, hva penger er og hvilken funksjon de har hvis man for eksempel ville skaffe seg et studenthus, eller en liten studentsnekke. Trolig ligger kommunestyret og ruger på svaret. Det sistnevnte styret består mest av foreldrene til de som lurer på hva penger er og om det er mulig å få studenthuset levert flatpakket på en flytebrygge. Når det gjelder penger, tar selvsagt det nye studentstyret avstand fra de gamle.

Fantastisk innsats

Den av Utopia tidligere omtalte SOLAK-smørjen er et avsnitt for seg selv. Ingen vet hva den handler om, bortsett fra de som i tålmodighet venter på å få solstudio ved Akademisk Kvarter. Aller minst peiling på hva SOLAK er for et prosjekt, har de som skulle bli tilgodesett. Det er vel stort sett bare bankene som tjener på SOLAK, da pengene vandrer fra konto til konto i en evig runddans.

Hvis man går gjennom de konkrete, fysiske tingene studentstyret har fått gjennomført i forrige periode, blir det en kort, men viktig liste:

- 1) Innføring av rettferdig kaffe i samskipnadens kantiner. (Samskipnaden står for innkjøp og distribusjon. Studentstyret bidro med å synes at det hele var et flott prosjekt.)
- 2) Kjøp av nytt datautstyr til studentstyrekantoret, trolig for å raske kunne skrive brev om at rettferdig kaffe er en god ting.

Jeg mangler for øvrig også legitimitet, siden jeg ikke bryr meg om studentpolitikk whatsoever.

I et leserinnlegg i Utopia i samme periode, 11. november 1998, kan representant Torpe fortelle at

– Å sitte som studentstyreprerzentant i år har, tru det eller ei, vore rasande interessant og lærerikt. Alle passive, sløve og uengasjerte studentar skal berre vite det at dei som i dag er våre studenttillitsvalte faktisk gjer ein heilt fantastisk innsats.

Hvis du lurer på hvorfor studentpolitikere er så flinke, kan du luske utenfor vinduene neste gang de har ekstraordinært møte for å diskutere hvorvidt det er mulig å ha studenthus i kjelleren hos universitetsdirektør Harald Overvaag, eventuelt hos havnedirektøren, hvis ikke det er ett fett.

Hvis et av vinduene skulle være åpent, vil du kanskje høre en tre timers diskusjon om ordlyden i intensjonsvedtaket. "Studentstyret går inn for å bruke krefter på å få studenthus" eller "Studentstyret har lyst på studenthus". Kanskje "studenthus er gøy". Sjøsyke Studenters Liste (SSL) går naturligvis sterkt imot planene om studenthus på lekter, og vil gjerne ha inn en presisering om at studenthuset skal ligge på land.

Det er en viss forskjell på å lese Baudelaire og å drive politikk (i alle fall ideelt sett)

Glødende interesse

Studentstyret har åpenbart et imageproblem. Ikke som Jagland, at de stotrer og blingser i annet hvert ord, men snarere at ingen gidde å høre dem stottere. Hvis den lave oppslutningen i studentvalget er i ferd med å bli en trend, må man nesten spørre seg om studentdemokratiet har livets rett. For

hvem er det egentlig studentstyret representerer? Det kan umulig være studentene, for de har ikke stemt på noen. Bare med å skrive denne kronikken har jeg langt større oppslutning enn noe studentstyre noensinne kommer til å få.

Nå er kanskje ikke situasjonen fullt så ille som det jeg parodierer, men noe måtte jeg gjøre for at andre enn de tidligere omtalte ti prosent skulle gidde å lese den. Jeg mangler for øvrig også legitimitet, siden jeg ikke bryr meg om studentpolitikk whatsoever. En fordel med parodien er at jeg unngår å bli tatt seriøst av studentstyret, slik at jeg slipper å havne i dødfødte diskusjoner med illsinte humanister hver gang jeg tar meg ei pils på byen. Da vil jeg mye heller snakke om John Carews annullerte mål og Robinson. Også på dette punkt har jeg solid oppslutning.

Milosevics lykkelige Serbia

Utopia
Studentavis i Tromsø

Massevoldtekter, folk drept på gata, grusomme overgrep mot sivilbefolkningen i Kosovo. Dette skjedde, men ikke i Serbias ledende massemedier.

Trine Andreassen
Marit Ljøsne (foto)

Slobodan Milosevic har brukt medie- ne, særlig TV, for å styrke sin posisjon og skape aggresjon blant serberne. Kjell Arild Nilsen, NTB (Norsk Telegrambyrå), og Aage Borchgrevink fra Helsingforskomiteen brakte solidaritetsaksjonen SOLAK 99 til ende på Mack-kjelleren. På seminar om ytringsfriheten i det krigsherjede Jugoslavia forklarte de hvordan mediene i Serbia har forledet befolkningen.

– Historiefortelleren Milosevic kobler nåtid og fortid. I hans taler er det som om andre verdenskrig fortsatt utkjempes, påpeker Aage Borchgrevink. Milosevic hevder blant annet at serberne er ofre for det siste holocaust i dette århundre. Historien om folkemordet spiller på angsten for utryddelse, påpekte Borchgrevink, nylig hjemkommet fra ei reise i Serbia og Kosovo.

– Ingen skal våge å slå dere! sa Milosevic til demonstrerende serbere i Kosovo i 1987, gjennom et registrert TV-opptrinn. Via serbiske fjernsynsskjermer ble det gitt inntrykk av at Milosevic var serbernes beskytter, og det ble bygget opp under forestillingen om at noen ønsket å utslette det serbiske folk.

Lykkelige Serbia

Verdenspressen har fortalt om massevoldtekter og en milits ute av styring. Den statlige nyhetskanalen RTS (Radio Television Serbia), hovednyhetskilden for svært mange i det tidligere Jugoslavia, tiet grundig om disse overgrepene.

RTS skal ha bygget opp under Milosevics forestilling om at hæren kunne kaste ut NATO fra Kosovo – hvis den bare ville, forteller Borchgrevink.

– Det ble gitt inntrykk av at man når som helst kunne snu situasjonen. Samtidig ble serberne pumpet fulle av illusjoner om Beograd og Serbia som et lykkelig sted. RTS skal ha forskjøvet fokus fra hverdagens nød i Serbia til situasjonen i Kosovo.

– Milosevics hovedbudskap er at som serber er du stadig i krig, utryddelsen er alltid nær. Serbere har et godt liv, og selv om de er sultne og utstøtt i Europa, er de i det minste ikke amerikanske slaver som resten av verden, ifølge Borchgrevink.

Da bombingene tok slutt, meldte serbiske medier at Milosevics fredspolitikk hadde vunnet fram og at hæren nå kunne trekke seg seirende tilbake.

Dumhet og udyktighet

Avisa *Politica* representerer den styrende eliten og skriver opphissende om serbernes fiender. Her blir gamle myter dyrket og gjødslet, sammen

Kontroll av mediene: – Det er behov for internasjonal kontroll av mediene, hevder Aage Borchgrevink (foran). Kjell Arild Nilsen i bakgrunnen.

med serbisk kultur og historie.

– Milosevics regime har brukt mediene til å kriminalisere opposisjonen, fastslår Kjell Arild Nilsen fra NTB. Uttalelser er blitt forvridde og hendelser har unnsloppet trykksverten. Selv om krigen har stillet, opprettholdes den hatske tonen i de serbiske mediene. Den kritiske leser har dårlige kår; det er forbudt å kringkaste

utenlandske nyhetssendinger, og strenge lover beskytter politikerne mot latterliggjøring. Mediene i det tidligere Jugoslavia preges av journalistisk udyktighet. Sitater trykkes uten at det fortelles hvem som står bak uttalelsene, utrolige historier brettes ut over avissidene, ifølge Nilsen.

– Dette skjer ikke alltid bevisst, mye skyldes også dumhet og manglende profesjonalitet.

Resultatet blir uansett forvirrede

og desinformerte lesere. Og hvem leser vel dementiene? Spør Nilsen.

– Lært av mesteren

– I Kosovo blir Serbiske journalister ofte angrepet. Det er nesten allmenn aksept for å drepe serbere, hevder Aage Borchgrevink.

– Slavene har lært av mesteren. Kosovo er nå i år null og har graverende menneskerettighetsproblemer og en markant konflikt mellom by og landsbygd. Borchgrevink betegner opprettelsen av en ny TV-stasjon som svært viktig for den politiske utviklingen i Kosovo. Den ledes av OSSE (Organisasjonen for Sikkerhet og Samarbeid i Europa), og hvis den journalistiske integriteten ivaretas og kanalen får seere, kan dette bli et forum for utspørring av politikere og opprensning i konfliktene. OSSE begrenser ytringsfriheten med regler for hva man kan og ikke kan si i TV-programmene.

– Det er behov for internasjonal kontroll av mediene. Da slipper ikke de ekstreme stemmene så lett til, sier Borchgrevink.

Utopia tar gjerne imot leserinnlegg. Skriv kort og poengtert, og du når flere med dine meninger. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkORTE. Oppgi navn og adresse. Leserinnlegg kan trykkes anonymt. Vi foretrekker tekst på diskett eller via e-post.

”Vel kan man godta noe feilsitering i en studentavis, men når mine kommentarer og delvis kritikk av hovedfaget og Hum.fak. blir gjengitt slik at poengene blir borte og jeg blir fremstilt som en sint og useriøs øldrikkende idiot, synes jeg noe forklaring er på sin plass.” Se side 18

...er et organ for studentene i Tromsø. Avisa gis ut med støtte over semesteravgifta.

Ansvarlig redaktør:
Andreas Høy Knudsen

Kulturredaktør:
Inger Nilsdotter Bråtveit

Deskansvarlig:
Ole Martin Jenssen

Fotoansvarlige:
Hanne Stien
Marit Ljøsne

Internettansvarlig:
Harald Groven

Redaksjonen:
Anders Lilleheim, Asbjørn Bartnes, Hadi Lile, Hallgeir Løland Torpe, Ingrid Hedlund, Kari Mette D. Eliassen, Marianne Søndmør, Marte Bull-Njaa, Mikael Kahn, Mona Varpe, Ragnhild Vik Nilsen, Reidun Faye, Rune Thomassen, Siri Jeanette Pedersen, Siv Tofte, Stian Andreassen, Thomas Johansen og Vegar Andreassen. Per Steinar Moen, Irene Foss, Anne-Britt Hofstad, Siri Vaggen Olsen

Adresse:
Universitetet – SVF
9037 Tromsø

Telefon:
77 64 53 66 (Desken)
90 52 56 03 (tips og saker)
97 65 08 41 (annonse)

Faks:
77 64 51 99

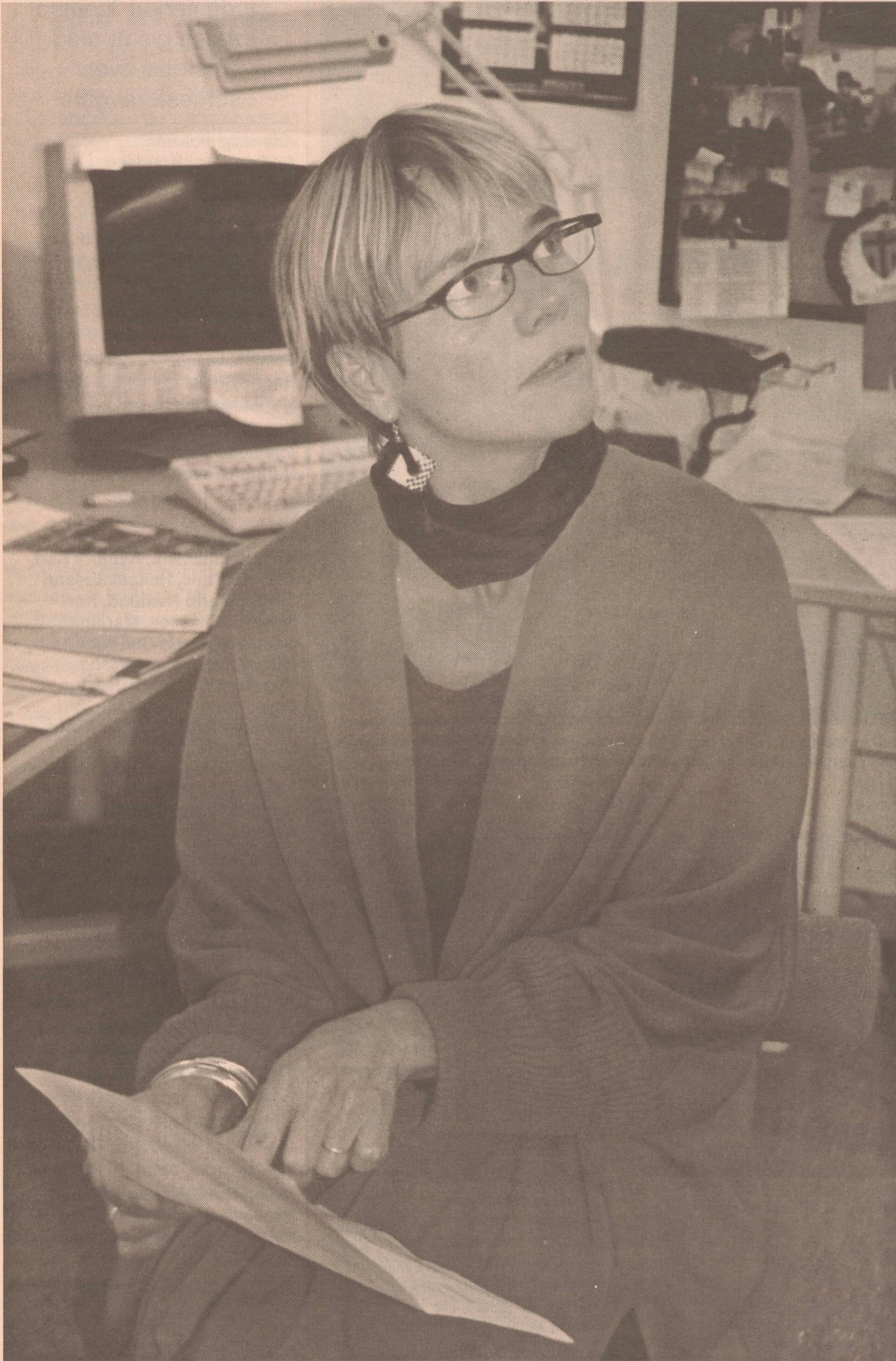
E-post:
ole.martin@tromso.online.no
Internett:
http://www.utopia.no

ISSN:
0806-9611

Trykk:
Bladet Tromsø,
Opplag:
5000
Annonsepriser:
Kontakt oss for tilbud, evt.
www.utopia.no/
annonse.html
Neste deadline:
8. oktober 1999
Neste utgivelse:
13. oktober 1999

Mot ny ordning for hovedfagsstudentene:

Hovedoppgavens trykkestøtte opphører

Forvirret: studentrepresentantene i fakultetsstyret har vært med på å fatte vedtaket forteller Ingeborg Harsten.

Hovedfagsstudentene fortviler. Fra første januar neste år opphører støtten til trykking av hovedfagsoppgaver på samfunnsvitenskapelig fakultet.

Krister E. Brandser
Hanne Stien (foto)

– Det har fakultetsdirektør Ingeborg Harsten på SVF bestemt. Avgjørelsen falt dårlig i smak hos hovedfagsstudentene, som uttrykker sinne og fortvilelse overfor ledelsen.

Tross flere negative tilbakemeldinger har fakultetsdirektøren ingen planer om å forandre vedtaket.

– Denne ordningen stammer fra tiden før det var vanlig at alle hadde tilgang til skrivemaskin eller PC, forteller Harsten. – Vi vil selvfølgelig veie opp for støtteordningen ved å selv ta oss av oppgavetrykking uten merkostnader, legger hun til. Hun vil ikke tillate studentene å gjøre papirarbeidet ved opptrykking.

Vedtaket ikke endelig

– Jeg skjønner ikke hvorfor alle tar sånn på vei på grunn av saken, sier Harsten. Hun hevder at fakultetsstyrets vedtak faktisk ikke er gyldig. Det vil ikke tre i kraft før universitetsstyret har behandlet saken. Hun mener det hadde vært mye bedre om SVF i større grad publiserer hovedfagsoppgaver via internett slik det gjøres i Oslo.

– Dette vil minke papirmengden, men er det nødvendig med flere oppgaver, vil vi selvfølgelig trykke det antallet som studenten trenger, lover Harsten.

Dette er ikke bra nok for studentrådet. Blir saken vedtatt kan studentene bare trykke syv oppgaver hver. Trykking utover syv eksemplarer må studentene selv dekke.

– Denne saken har blitt avgjort uten at vi har fått anledning til å uttale oss, hevder Elisabeth Oppsvik, representant for SVFs studentråd. At det bare trykkes fem eksemplarer i Oslo og Bergen veies opp av andre ting som gratis lege, og lignende, noe studentene ikke har i Tromsø, ifølge Oppsvik.

Mer penger

– Denne saken er ikke avgjort i det hele tatt, hevder fakultetsdirektøren – og nå skal den til behandling hos universitetsstyret. Etter det Utropia erfarer mener Torgeir Knag Fylkesenes fra styret at hovedfagsoppgaver bør profilere mer hos næringslivet, både via trykk og internett.

– Dette er bare et spill fra fakultetet for å få mer penger, hevder han. Han skjønner ikke hvorfor det er nødvendig å justere på ubetydelige beløp når en IT-satsing på SVF vil ligge på et mye høyere kostnadsnivå.

Studentrabatt får du hos:

Brødrene Johannessen AS
Urmester Noralf Andersen
Arctic Bilutleie AS (AVIS)
Interoptikk Brillehuset AS
Intersport Sportshuset AS
Tromsø skomakerverksted og systue

H. Mydland AS
Bowling & Squash
Jernvarehuset AS
Britt's Boutique
Elsa M. Systue

Skinnmesteren
Free Record Shop
J.M. Hansen AS
Peppe's Pizza
Preus Foto A/S

Jensen Sko
Taras
ABC Data
Baby Kos

UB bankerott Innfører innkjøpsstopp

– Vi vet faktisk ikke hvor mye vi må betale for tidsskrifter. Dette skjer fordi vi ikke har noen oversikt over hvor stor prisstigningen vil bli, sier Sigmund Nesset.

Niende september vedtok UB internt et absolutt innkjøpsstopp for all ny litteratur.

– Nå er vi så langt nede at det vil bli kamp mellom forskere og studenter, sier bibliotekar Odd Harald Johansen.

Hadi K. Lile
(tekst og foto)

Universitetsbiblioteket er kommet opp i en verre situasjon enn noensinne tidligere. Stadig økende priser på tidsskriftabonnement kombinert med innskrenkede bevilgninger fra universitetet har ført til et stort underskudd for UB.

– Underskudd og kutt er ikke noe nytt, men full stopp når det gjelder innkjøp av ny litteratur har aldri skjedd før, sier Johansen, som er bibliotekar for biologi, geologi og fiskerifag. Konsekvensen for studentene kan bli alvorlig når all bokkommunikasjon med utlandet opphører for resten av året. Alle bøker trykket i utlandet må kjøpes inn, da leveringsplikten bare gjelder for Norge.

Ingen kontroll

Sigmund Nesset, leder for HSJ-biblio-

teket (UBs avdeling for humaniora, samfunnsfag og juss) sier til Utopia at budsjettet for tidsskrifter ligger på ti-elleve millioner kroner. Grunnen til at innkjøpene har gått skeis er at UB ikke har oversikt over hvor store utgiftene vil bli fra periode til periode.

– Vi vet faktisk ikke hvor mye vi må betale for tidsskrifter. Dette skjer fordi vi ikke har noen oversikt over hvor stor prisstigningen vil bli, sier Sigmund Nesset.

– Vi forhåndsbetaler tidsskriftene og får regning på restbeløpet. Dette restbeløpet var mye større i år enn vi hadde regnet med, forteller han.

– Hvor mye penger er dette snakk om?

– Det vil jeg ikke uttale meg om, svarer Nesset.

Kutter tidsskrifter

– Vi må ta høyde for at prisene på tidsskrifter stiger så og så mye, ut ifra dette setter vi av penger. Nå er det slik at vi heller ikke vet hvor mye tilskudd vi får fra universitetet, forteller Marianne Foss, som leder RMH-biblioteket (UBs avdeling for Real FAG, Medisin og Helsefag).

– Krisen i UB skyldes for det første prisstigningen, som ble mye større enn vi trodde. For det andre ble budsjetttrammene fra universitetssty-

ret mye strammere enn vi hadde tatt høyde for, sier Marianne Foss.

Budsjettet til tidsskrifter er særlig høyt på RMH-biblioteket. Foss sier til Utopia at avdelingen foretrekker at andelen som går til tidsskrifter, skal ligge på 75 prosent av budsjettet. I dag må RMH avse minst 90 prosent av budsjettet sitt til tidsskrifter. Avdelingen har imidlertid vedtatt oppsigelser av flere abonnementer fra januar neste år.

– Dette innebærer at vi må redusere budsjettet med en tredjedel på tidsskrifter for realfag, medisin og helsefag.

Kuttet i tidsskrifttilbudet vil bety en halv million kroner i innsparinger på hver post, ifølge statistikken på UB.

– På ubestemt tid

Litteraturstoppen innebærer at man mister muligheten til å låne nye bøker fra UB som må kjøpes inn og ikke kan lånes fra andre bibliotek. Abonnement på nye tidsskrifter vil, etter det Utopia erfarer, ikke komme på tale uten at man kutter abonnement på de man har fra før. Leder Sigmund Nesset tror derimot ikke at studentene vil lide noen nød og at de ikke vil merke noe til endringene. Innkjøpsstoppen er ment å vare bare frem til slutten av oktober. Nesset tror derimot ikke at stoppen vil oppheves til da.

– Vi er ikke ett hundre prosent sikre på økonomien, sier Nesset.

Bibliotekdirektør Helge Salvesen var desverre ikke tilgjengelig for kommentar på grunn av sykdom.

Lilletun får stryk

Etter to år med sentrumsregjering har de fleste løftene fra Voksenåsen vist seg å være tomme, skriver Universitets. Utdanningsminister Jon Lilletun får nå stryk fra sentrale studentpolitikere.

– Lilletun skuffer stort som minister. Fra å være en aktiv pådriver for utdanningsprosjekt som leder av utdanningskomiteen på Stortinget, minner han som statsråd mer om en tøffel, mener studentrepresentantene i Kollegiet, Christoffer Wiig og Tine L. Askelund.

Studenter kresne jobsøkere

Leder ved Karrieresenteret Knut Roppestad sier at høy lønn, faglig innhold og at jobben lar seg kombinere med studiene er hovedkriteriene for arbeidssøkende studenter. Lærevikariater og stillinger inne helse- og sosialsektoren er attraktive yrkesretninger.

– Ikke la dere forlede

Vi vil være de 35.000 mest ensomme studentene i hele Norge, sier Endre Jo Reite, tidligere studentpolitiker, til Studvest.

– Ikke følg Trondheim ut i mørket. La Norsk Studentunion mene for dere, så slipper dere å mene selv. Hele ideen med en studentorganisasjon må være å skape en trygg, velfinansiert studentpolitikerhimmel, hvor kjerubene leverer timelister, og erkeengelen synger ut studentenes klagesang.

Vil ha høyere utdanning i sex

Etter en sexologikongress i Grimstad i helgen, kommer forslaget om en spesialistutdanning innen klinisk sexologi opp på nytt. Espen Benestad håper på en åpning på Høgskolen i Agder, skriver Nettavisen.

Sexologene har tidligere fått beskjed fra departementet om at de må avklare en del forhold knyttet til selve studiet, før det kan bli aktuelt å innlemme faget i planene til Høgskolen i Agder. Det er ikke utenkelig at Benestad selv blir pensum. Sammen med sin kone Elsa Almås har han skrevet læreboken Sexologi i praksis. Sexologi er et sammensatt fag som rommer mange profesjoner.

Arkitektene flagger ut

Ved Fakultet for arkitektur reiste halvparten av studentene til utlandet for å ta fjerde årskurs i år. I fjor var tallet 32 prosent. Arkitektstudentene er ikke de eneste som har stor utferdstrang. I år reiste hele 36 prosent av studentene ved Institutt for industriell økonomi. Dette er svært mange i forhold til for eksempel Fakultet for elektronikk, der bare 6,8 prosent av studentene reiste ut.

Nyoppnevnt kantineutvalg:

— Gi oss kritikk!

Noen ønsker alternativer til ost og skinke på det meste av gjærbaksten, andre synes prisen er for høy eller servicen for dårlig. Kantineutvalget blir skyteskiven.

Rune Thomassen
Marit Ljønsne

— En ting er i hvert fall sikkert, alle studentene har sine egne meninger om kantinen våre, sier velferdsansvarlig Ingrid Hovda Lien i studentstyret. Under forrige styremøte gikk seks ildsjeler sammen i et kantineutvalg. Utvalget består av representanter fra studentstyret og høgskolen og skal gjøre kantinetilbudet bedre i løpet av kort tid.

I fjor gikk studentsamskipnadens kantiner med underskudd for første gang. Tidligere har kantineservicen gitt et overskudd som har gjort den til en bærebjelke i samskipnadens drift, og nå vil kantineutvalget altså lokke studentene tilbake.

En annen grunn er at drift av kantinen inngår i de fleste valgkampsakene til de studentpolitiske listene.

Kantineledelsen positiv

— Kantineutvalget skal jobbe som en idebank, der nye ønsker og ideer skal komme på bordet. Målet er å dra inn flest mulige grupper i arbeidet, og at alle som ønsker det skal få

komme med innslag og ideer, sier Ingrid Hovda Lien. Hun understreker at kantineledelsen er positiv og samarbeidsvillig overfor utvalget. Student-samskipnaden kommer selv med en brukerundersøkelse i løpet av høsten, og kantineutvalget skal delta i utformingen.

— Det første vi har tenkt å gjøre, er å sette i gang arbeidet på hvert enkelt fakultet. Vi har sendt ut brev til alle fagutvalgene på universitetet og høgskolen, der vi ønsker studentenes mening om sine kantiner.

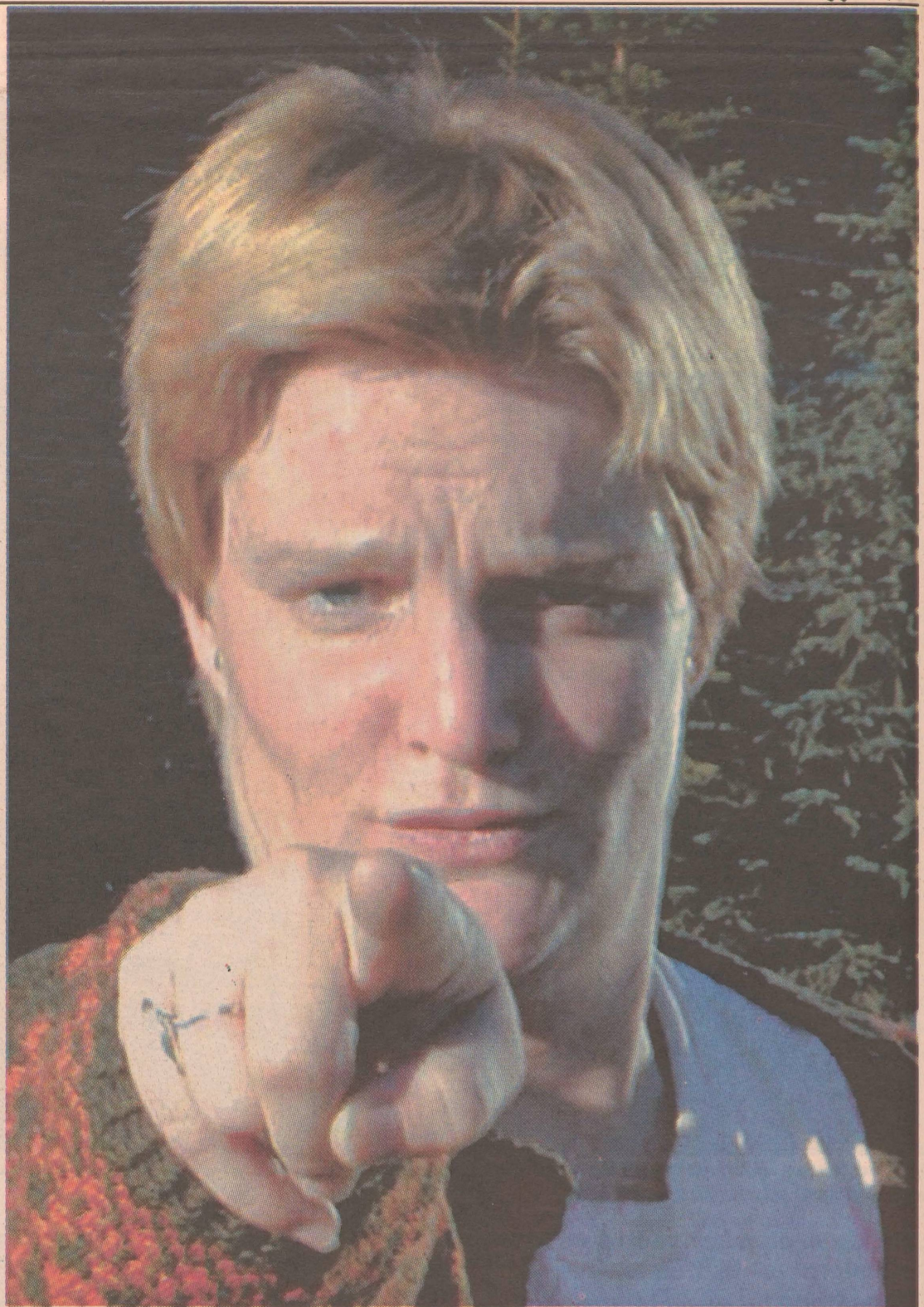
— Studentene inviteres til å skrive inn om negative og positive sider og komme med ideer til endring eller forbedringer av dagens praksis, sier

Ingrid Hovda Lien.

Automater

Kantineutvalget har allerede flere forslag klare. Et av forslagene går ut på å automatisere kantinen. Kostbar arbeidskraft skal erstattes med diverse automater. Særlig aktuelt er bruk av automater utenom åpningstiden.

Et annet forslag er hentet fra Universitet i Oslo og går ut på å legge til en krone på alle rettene unntatt dagens rett.

Ingrid Hovda Lien i Kantineutvalget trenger ditt engasjement for å forbedre kantinen.

Den blir sponset med disse kronene slik at den blir vesentlig billigere enn dagens billigeretter.

— Det aller beste forslaget er at du tar dine egne ideer til forbedringer og sender dem via e-post til oss sier Hovda Lien.

Hun nås foreløpig på ingrid@sst.org.uit.no.

**DET BESTE
ALTERNATIV TIL BRILLER
OG KONTAKTLINSER:
LASIK**

LASIK er en smertefri laserbehandling. Den gir så raskt resultat at de fleste kan være uten briller/kontaktlinser og tilbake i full aktivitet allerede 24 timer etter operasjonen.

Monica Johansen, student ved UfT, har vært veldig nærsynt for bare få uker siden. Nå, etter LASIK ved SynsLaser, kan hun gå fritt på tur uten briller eller kontaktlinser.

SynsLaser-klinikken har lengst erfaring i Norge med LASIK. Flere av våre kirurger er selv operert ved SynsLaser, noe som er enestående i Norge.

**Ring grønt nr.
800 82 82 2**

**Studentrabatt
kr. 1 000 pr. øye**

SynsLaser

SynsLaser i Tromsø
Fjæreveien 6, 9024 TOMASJORD
Fax: 77 63 96 41

E-post: synslaser@usa.net Web: www.synslaser.com

Utopia
Trenger Deg
77645366

Oppgjør med læring

English
summary

Det er et mål for Kreativ Uke at universitetet utdanner bedre kandidater til arbeidsmarkedet. Drahjelpen kommer fra England og Sverige.

Andreas Knudsen
Hanne Stien (foto)

Program og deltakere er klart etter at sentral startpakke med midler er på plass. Med dette signaliserer høyere utdanning i Norge at Tromsø kan bli forsøkslab for alle typer læring etter første uken i oktober.

– Vi er overhodet ikke bundet opp av noe, sier Torgeir Fylkesnes, som har utarbeidet programmet sammen med Eidi-Ann Hansen. Begge er studenter i universitetets styre og har fått bistand fra Margrete Brose i studentstyret.

Først ute

– Så å si ingenting er gjort før på dette området, påpeker Fylkesnes, som i lengre tid har drevet lobbyvirksomhet gjennom Mjøs-utvalget i Oslo og Bergen. På et internasjonalt møte i Danmark i sommer betegnet utenlandske pedagoger Kreativ Uke (KU) som et imponerende prosjekt.

– Dette er en gavepakke til studenter og akademikere, hevder Eidi-Ann og Torgeir.

Kreativ Uke starter opp uten nedtegnet strategi, slik at forandringer på fagene vil avhenge av hvilke ideer som dukker opp under uka.

– Det finnes ingen enkelt opplæringsmetode som er den rette, sier Fylkesnes.

Ifølge Allern Brose fra studentstyret er endringsmulighetene mange og reelle på UiTø.

Tilpasser arbeidsmarkedet

Kurset *Identifying employability skills* av den engelske professoren Jane Silver er ett av flere som tar for seg arbeidsgiverens rolle for studenten. Det er et mål for Kreativ Uke at universitetet utdanner bedre kandidater til arbeidsmarkedet, ifølge Eidi-Ann Hansen. Hun tror studentenes egen deltakelse i lærings-situasjonen vil hjelpe dem å ta seg fram når de kommer ut i arbeidslivet. Deres Tromsø følger opp Kreativ Uke, skal universitetet bli internasjonalt ledende på læring og kunnskap, håper Fylkesnes og Hansen.

– Det er en selvmotsigelse at

Arbeidsmarkedet: Eidi-Ann Hansen, Torgeir Fylkesnes og Margrete Allern Brose håper at reformer i undervisningen vil gjøre studentene mer tilpasset en arbeidssituasjon.

en institusjon som underviser pedagogikk, har så konservative måter å gjøre ting på som i dag, innrømmer Fylkesnes.

Norske universiteter har ikke gode skussmål i utlandet. OECD-rapporten *Higher education at a glance* fra i fjor konstaterer at Norge legger altfor mye vekt på eksamen.

– KU er del av en reform som vi kjører i gang, fastslår Torgeir Fylkesnes.

Vil smøre ansatte

En årsak til at tidligere strategier

ikke har revolusjonert systemet, er belønningssystemet for de ansatte. Progresjon går mest på publikasjoner og andre forskningsrelaterte oppnåelser, mens Fylkesnes og Hansen vil meritere for god undervisning.

– Vi får en helt ny situasjon hvis ansettelsesgrunnlag og merittering endres, hevder Fyl-

kesnes. Han ønsker vedtak på nytt ansettelsesgrunnlag i undervisningsstillinger, der pedagogiske ferdigheter teller halvt om halvt med forskningsprestasjon.

Dersom reformplanene til Kreativ Uke skal lykkes, må universitetet bevilge mer studiekvalitetsmidler, ifølge Utopias kilder.

KU – noen detaljer:

Mandag 4. oktober innleder Jane Silver fra universitetet i Salford med *Ways of meeting employees needs through undergraduate programs*. Samme holder workshops under tittelen *identifying personal skills and analyzing learning styles*.

Problemorientert prosjektarbeid diskuteres grunnleggende

av Knud Illeris, professor på Roskilde-universitetet.

Studentsentrert undervisning med vekt på gruppearbeid, rollespill og video tas opp av professor Thrina Loennechen fra Universitetet i Tromsø. Undervisningsprisen deles også ut under KU. Tidsrommet er 4.-8. oktober.

Full Stop in Book Purchases

The University Library is out of funds, and no further books will be purchased for the remainder of this year, was the message from an internal Library meeting September, 9.

Consistent price increases on periodicals combined with less funding from the University has left the Library seriously in the red – a situation that could spell disaster for the University's students.

– There will now be a battle between scholars and students, says librarian Odd Harald Johansen, as all books published abroad have to be specifically ordered, whereas Norwegian books are automatically delivered.

Milosevic's happy Serbia

Countless rapes, murders on innocent people, horrific attacks on Kosovo civilians. These are established facts for everyone but the Serbian mass media.

Kjell Arild Nilsen, NTB, and Aage Borchgrevink, of the Helsinki Committee, held a seminar on freedom of speech violations in Yugoslavia, and how the Serbian media have misled its public. It was all a well-calculated means of Slobodan Milosevic. He has continually used the media, television in particular, in order to uphold his position and create aggression among the Serbians.

Stop in Print Funding

Graduate students at the Faculty of Social Sciences are despairing. As of January 1 next year there will be no more funding available for the printing of their final theses, if the Faculty Council's decision is approved by the University Council.

The new proposal states that the Faculty will print five copies of each thesis without any financial costs for the involved student. Further copies can also be attained, according to Faculty Director Ingeborg Harsten. Nevertheless, this proposal has both upset and frustrated the students who want to maintain the old routine.

Sacrificed for the City

– We have become just like the city, more and more disastrous, says one of the City's drug abusers

Everything has changed since 1974, speed users are now on heroin, and cannabis and LSD are definitely out, according to the same source. There seems to have been an explosion of heavy narcotics in the city, and the quiet days of the eighties seem gone for good.

82 prosent foretrekker

Øl foran politikk

– Studentpolitikkerne er en gjeng inkompetente narsistiske og patetiske dilettanter som ikke vet hva som foregår i den virkelige verden, lyder kraftigste dom i vår spørreundersøkelse.

Harald Groven
Marit Ljøsne (foto)

Vi satte oss fore å avsløre hvorfor det er en understrøm av politikerforakt og igno- rans for studentdemokratiet i Tromsø. Utstyrt med spørreskjema med kvasse spørsmål som: "Hva er viktigst for deg? Sexlivet ditt eller studiefinansieringssitu- asjonen?", dykket vi ned i dypet av stu- dentmassens grumsete meninger.

– Jeg vet ingen ting om hva som fore- går, og gidder ikke sette meg inn i det ved å lese, sier en av studentene. Svarene avslører at studentpolitikkerne overhodet ikke har profilert seg. Mange reagerer med bitterhet og sinne.

– Studentstyret må fortelle hvor stor betydning de har for at jeg skal stemme på dem, var et typisk svar.

Politikerhat

Studentene har gjennomgående liten tro på studentdemokratiet:

– Jeg er provosert over studentpoliti- kere og andre engasjerte! Over deres ned- latende holdninger til andre studenter. Som om disse ikke har noe sosialt liv... Ikke alle ønsker sitt sosiale miljø på uni-

versitetet og ikke alle har anlegg og inter- esser for å drive studentpolitikk, skriver en av studentene som deltok i undersøkelsen.

Studentenes knusende dom over stu- dentpolitikken kaster dystre skygger over det kommende urnevalg der kun tre lis- ter stiller og kun en tidel av studentmas- sen har giddet å bruke sin stemmerett.

Sexy studiekvalitet

Studiekvalitetstiltak, som er et hovedsat- singsområde for studentstyret, kommer allikevel godt ut av testen. Hele 55 pro- sent mener studiekvalitetstiltak er vikti- gere for dem som studenter enn deres eget kjærlighetsliv.

– Men hvorfor kommer studentstyret godt ut?

– Noen mener at det er så mange kjek- ke gutter i studentpolitikken., andre har rett og slett ikke bedre ting å foreta seg, skriver en studine.

Hverandres stemmekveg

14,3 prosent av samtlige spurte ville hel- ler bruke fredagskvelden på ekstraordi- nært møte i studentstyret enn å være sammen med kjæresten sin.

– Jeg gidder stem- me fordi jeg skal stemme på meg selv og vennene mine, og for å gi legitimi- tet til bestemmelse- ne mine etter valget, sier en av ildsjelene.

– Jeg stemmer for å sikre konser- vative verdier. El- lers har jeg lite tid til studentpolitikk, bortsett fra at jeg faktisk står på mo- derat liste, betror en av respondente- ne Utopias lesere. Også andre motiver lå til grunn for å støtte studentde- mokratiet i urne- valg.

Selvsagt finnes det også studenter som har troen på kampsaker og demokrati. Hele 47,1 pro- sent av studentene ville foretrekke å lese et møtereferat fra universitetssty-

Typisk, politisk ubevisst studentslask.

ret framfor å lese Norges mest populæ- re ukeblad, Se og Hør.

Halvert terminbeløp til lånekassen

Hvis du ikke kan betale, får du inkasso – eller du registrerer deg som arbeidsledig og slipper med halve terminbeløp. Lånekassen svarer på spørsmål fra brukere:

Etter å ha tatt mellomfag i psykologi bestemte jeg meg for å ta ett års pause. Jeg har gått på skole i nesten 16 år i strekk, og føler for et avbrekk før jeg starter på hovedfag. Hittil har jeg ikke gjort noe spesielt, bare tatt noen små- jobber her og der. Det blir lite penger ut av det, i alle fall ikke nok til å betale Låne- kassen. Likevel har jeg fått en regning i posten. Jeg be- talte ikke, og nå har jeg fått en puring på kr 250! Hva skjer om jeg fremdeles ikke betaler? Hilsen anonym.

Kjære *anonym!* – Det lønner seg å betale regnin- gen til Lånekassen. Som du allerede har merket, legger vi til kr 250 i gebyr på pur- ring. Blir du purret nok en gang, koster det ytterligere kr 350!

Vi har et sikkerhetsnett for folk som ikke har penger. For det første kan du be om utsettelse av halvparten av terminbeløpet. Hvis du skri- ver et brev til Lånekassen, slipper du altså med halv- parten av det som står på

regningen. Dette kan du gjø- re hele 8 ganger i løpet av tilbakebetalingsperioden. Haken er at du må betale mer siden. Derfor er det først og fremst ment som nødhjelp.

Du skriver at du bare har småjobber her og der. Hvis det betyr at du er arbeidsle- dig, kan du ha rett til rentefri- tak. For å få rentefritak må du ha vært registrert arbeidsle- dig i minst tre måneder. Det er på arbeidskontoret du re- gistrerer deg.

Hvis du ikke benytter deg av betalingsutsettelse, eller får innvilget rentefritak – og fremdeles ikke betaler – så kan du havne på inkasso- kontoret. Det betyr tvang- sinnkreving med trekk i trygd eller lønn, eller at det blir tatt pant i dine eiendeler. I tillegg går renten på lånet ditt opp med en prosent, og du blir nektet videre støtte.

Et godt råd er derfor at du bør betale hvis du kan, og hvis du ikke kan, må du sna- rest ta kontakt med Lånekas- sen!

Sidsel Dalen

Velkommen til et nytt semester for ansatte og studenter

Stor fagbokavdeling i 2. etg. med fagbøker, tidsplanleggere og gode tilbud på skolerekvisita, posters, multimediaavdeling, video etc.

1. etg: Velassorterte bokavdelinger, engelske bøker, turkart etc.

Vi betiller prompte de fagbøker som trengs uten ekstra omkostninger.

Centrum * Libris

Postboks 533, 9001 Tromsø
Bok- og papirhandelen i Sjøgata

Telefonnr.: 77667200
Telefaksnr.: 77685301
E-post: erik@centrumlibris.no
Internett: www.centrumlibris.no

— Ortopedi kveles av staten

Krevende: Førsteamanuensis Oddmund Johansen må nikke til statlig krav om altfor høye studentopptak.

Ortopedi lider av plass- og ressursmangel. Tunge polikliniske oppdrag og underkudd på mannskap gjør det prekært for kirurgisk-ortopedisk undervisning for legestudentene. Staten krever nå enda høyere studieopptak.

Andreas Knudsen
Reidun Faye (foto)

– Studentene blir en bremsekloss når det er så trangt, sier en oppgitt overlege Johan Fredrik Winge. Han og det faglige personellet som underviser ortopedistudentene på RiTø, må se undersøkelsesrommene fylt med pasienter mens studentene skal ha undervisning.

Som eneste faglig ansatte på ortopedisk-kirurgisk avdeling administrerer førsteamanuensis Oddmund Johansen et studieopplegg for nærmere 80 studenter. Både Oddmund Johansen og legene som jobber deltid for universitetet, har mellom to og fire timer undervisning hver eneste dag. Johansen må veilede åtte studenter på tre forskjellige prosjekter – i tillegg til halv klinisk stilling.

– Man skjønner at folk skil-ler seg – at de får problemer på et vis, tilføyer han.

For slitsomt på ortopedi

– Det går ut over pasientene og studentundervisninga, sier overlege Winge, som må se på at de fleste uteksaminerte studenter flykter fra avdelingen. Siden første uteksaminering på RiTø i 1979 har det blitt vanskeligere og vanskeligere å få studenter til å søke jobb på vakter på ortopedisk-kirurgisk avdeling. Utropia erfarer at en assistentlegestilling som ble utlyst i vår, ikke hadde en eneste norsktalende søker og fremdeles ikke er besatt.

– Studentene sier det er for slitsomt på ortopedi, forteller Johan Fredrik Winge. – De fleste vil ha en deltidsjobb uten vaktbelastning og med høy betaling.

– Når staten krever det, er vi bare nødt til å øke opptakene, opplyser førsteamanuensis Johansen. – Vi vil jo ikke ødelegge for Nord-Norge, det blir et dilemma.

Ikke plass for undervisning

Overlege Winge har undervist ortopedi siden 1980 og kan konstatere at forholdene har blitt bare trangere. På avdelingen, som hovedsakelig

behandler protese-pasienter, er det ikke lenger plass for studenter. Enorm økning innen proteseoperasjoner har ført til overtrykk på avdelingen, og med bare to stillinger i undervisningsdelen blir studentene nedprioritert mot alles vilje.

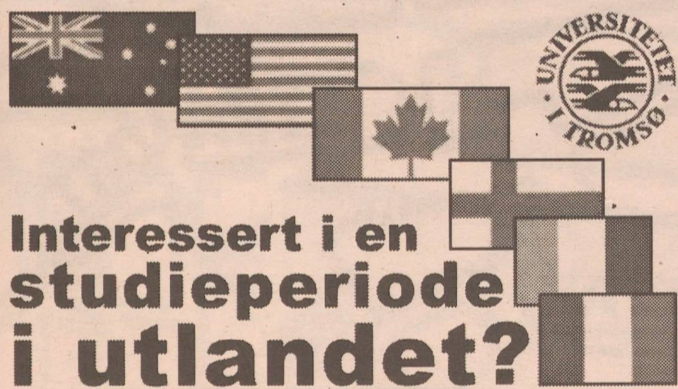
Winge viser til at avdelingen snart ikke er annet enn en ren poliklinikk, noe som skyldes distribueringen av forfordelte operasjoner ved sykehusene i Nord-Norge. Lange ventelister for pasienter gjør at regionsykehusene tar de best betalte operasjonene og at ortopedisk-kirurgisk avdeling i Tromsø blir sittende igjen med de fleste vanskelige og ulønnsomme oppgavene.

– Alt som er vanskelig, trist og leit og krever masse ressurser, det får vi, sier Winge. Han mener stat og fylke ikke fatter problemstillingen.

Fremragende studenter

På tross av trange kår er det flere studenter som har vist gode prestasjoner. Blant dem er Jan Elvenes, som fikk publisert tre artikler i forbindelse med et stressforsøk med endorfiner og opiater. Studieleder og førsteamanuensis Oddmund Johansen er svært fornøyd med enkelte av studentene sine, som alle er i avslutningen av legeutdanningen sin.

– Studentene har gått gjennom samtlige kneproteser som er operert på RiTø – de er en kjemperessurs også i forskningsøyemed, sier Johansen til Utropia.

Interessert i en studieperiode i utlandet?

Frister 15. oktober

- ◆ Erasmus-, Nordplus-, Nordlys- og Barentsplus-stipend (utreise vår-2000)

Nyheter

- ◆ Informasjonsstand ved fakultetene i Kreativ uke (5-8. oktober)
- ◆ Utvekslingsavtale University of Western Sidney - Nepean, Australia

Kontakt:

- ◆ Internasjonal konsulent ved ditt fakultet
- ◆ Internasjonalt studentkontor i Studieavdelinga, 3.etg. Administrasjonsbygget
www.adm.uit.no/studie/foreign

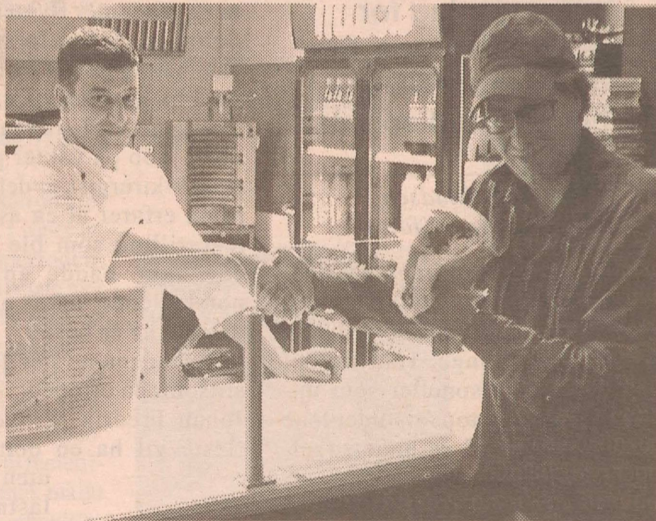
Michael på jakt etter:

Kebabtester Michael etter å ha spist sin syvende kebab. I likhet med vinkjennerne skal også kebabkjennere unngå å ta til seg for mye.

Næringsverdi pr tygg:
Ca 2710kJ (655kcal), protein
20g, karbohydrater 13g,
fett 580g. Hvitløk: mye
E-stoffer:
konserveringsmidler (B52),
surhetsregulerende middel
(E-17), aroma og smak
E007b)

(Kilde: Tallene er hentet fra luften)

Kebab House & Pizzeria

At kebab-sjapper har *sluttet* å være noen obskure vogner tauet fra smale bakgater er Kebab House et eksempel på. Denne sjappa preges av restaurantisering. Her får vi Haute Coutoures og franske renessansmalere skrikende mot deg. Kjøttet var terningaktig, noe som gjør den lettere å sluke. God, krydra dressing som gjør baben saftig og fylldig. Brødet var helt ordinært og ingrediensene godt balansert.

- + Godt bab-utvalg og koselig lokale
- Grelt bilde av Mona Lisa på veggen.

Byens beste 'bab

Det er natt. Du er full. Lyder svirrer forbi deg mens du sjangler nedover Storgata. Damene har hånledd av deg i hele kveld. Du føler deg som et dass, dessuten er du hypp på mat. Situasjonen kan være typisk for noen og enhver av oss. Tester av utesteder og sjekketriks har blitt gjort ofte før. Nå skal vi ut å teste kveldens siste kapittel: «Maten».

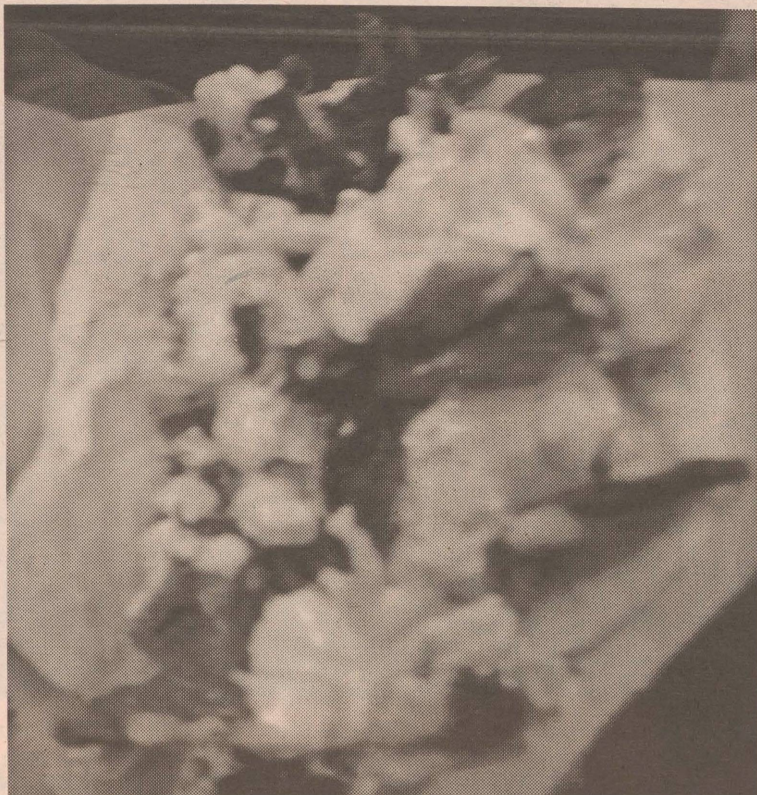
Kebabtesten var vanskelig fordi variasjonen er liten. Ingen strøk og ingen får hilse på Kongen. For å få en rettferdig test ble den gjort i edru tilstand. Kriteriene som ble lagt til grunn var: atmosfære, norskkunnskaper, maten, fasiliteter og andre hensyn som juryen fant påtagende. Videre har vi kun holdt oss til storgatens sjapper og de umiddelbart tilstøtende til denne. Kartet viser hvor du finner den nærmeste kebaben. Ellers kan kartet brukes dersom du har gått deg vill, eller ønsker å springe o-løp.

Quick Quality bar

Rett nedenfor Paletten fant vi en klassisk bab-bule. Smaken av baben var smøraktig, noe som gjorde den til kveldens mest spesielle kjøttopplevelse. De som ikke liker den majonesaktige smaken, bør gå lenger opp i gata. Kebabkongen syntes imidlertid den var for feit. Men kommer du utsulta fra by'n, uten dame, kan dette være en god trøst.

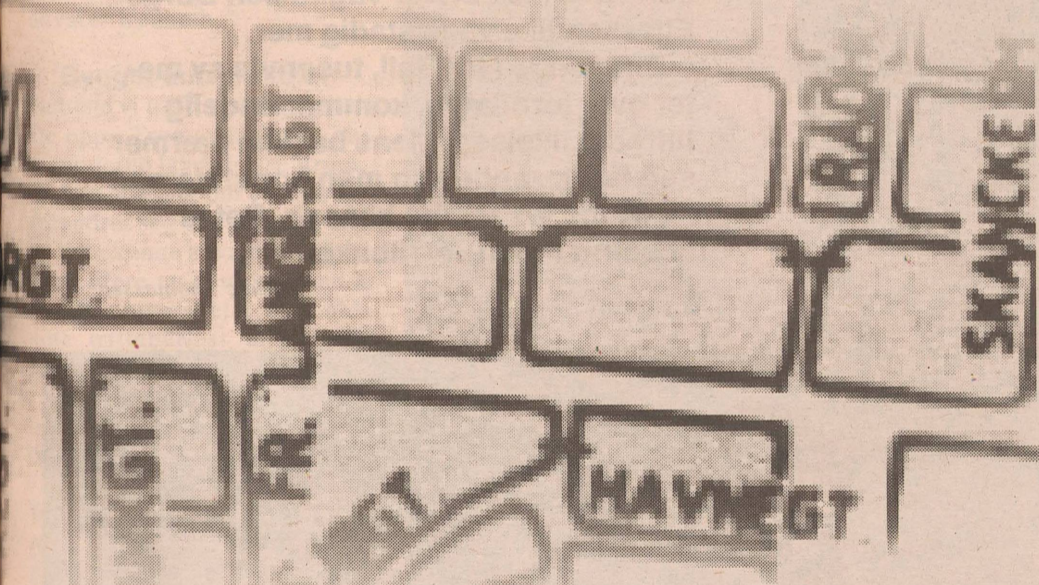
- + Smørblid innehaver
- Jubelbrøl fra Paletten da (shitty)United scora.

Chef Kebab

I hard konkurranse med den nitraste maskin-maten til Burger King ligger vogna til Chef Kebab. Dette har gitt seg utslag i at Chef serverer byens aller største bab. I tillegg dekker den alle de elementære menneskelige behov, som røyk, Cola og Cheese Doodles (behovene for en lørdagskveld i hvert fall). Men babens bunnende storslåtthet hadde sin pris. Kjøttet forsvant i et hav av salat og hadde en dvask konsistens. Men er du sulten så er det her mest bab for penga.

- + Kjempesvær bab
- Dvask konsistens på kjøttet

GOD MAT FOR ALLE

Donald Kebab

Lengst nord i Storgata fant vi Donald Kebab. Men det var nok neppe stekt and som vi fikk servert. Lokalet var lite og varmt som i Ankara, noe som kommer godt med om noen måneder når folk på byen skal tines opp i vinterkulda. Michael syntes det var vel lite kjøtt, men det ble oppveid av det gode brødet.

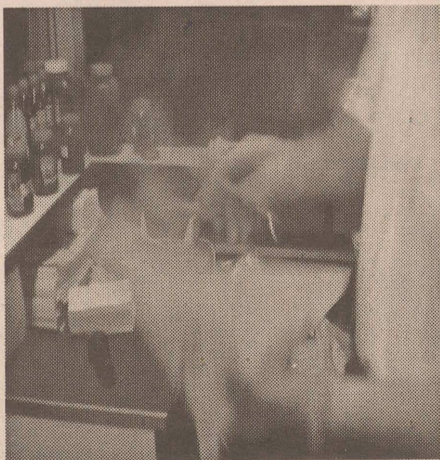
- + Godt hjemmebak pitabrød
- Baben lå dårlig i hånda

Good Food

Eneste av babsjappene der innehaveren ikke var "fjern-kulturell" (eller hva het det nå, Carl I?) Babmesteren utleverte villig bedriftshemmeligheter. Kebabinntaket fikk en teknisk karakter, ettersom styrken ble regulert etter et tigraders krydderstyrkesystem. Dette systemet gjør den passe spicy for enhver. Det var mye kjøtt i baben, men ellers var det den tynneste baben i undersøkelsen.

- + Tosifra styrkegradssystem
- Tynt fabrikkbrød

Snappes Gatekjøkken

Denne sjappa er strategisk plassert ved Rogerskøa. Baben hadde gode synergieffekter mellom kjøtt og salat. Baben smakte fortreffelig men salaten var belemra med Thousand Island-dressing, men hva kan du forvente? Dette var også byens billigste! Baben kosta 49 kr, slik at du sparte ei krone. Snappes hadde den desidert mest gyselige logoen, som i motsetning til baben var helt smakløs.

- + Urban smak
- Plagsom dunk-dunk-musikk fra Rogers

Av Michael Kahn (test og tekst)
Harald Groven (tekst) og Krister Brandser (foto)

Frihet i en liten veske

FOTO: TROND ELIASSEN

FOTO: TROND ELIASSEN

Høyt henger de, og sure er de ikke. Når tiden er moden detter de ned, alle som en. En klar høstdag til og luftens baroner vil igjen fly opp i det blå.

Tromsø Fallskjermklubb får høytsvevende planer straks skydekket letter. Abstinensene blir mer og mer uutholdelige jo lengre skydekket kryper nedover fjellsidene. Suget etter et nytt adrenalinkick driver våghalsen Børge Eliassen til å våge stadig mer.

Dinglende i fritt fall, tusenvis av meter over jordflaten, kommer endelig tilfredsstillelsen. Mens bakken nærmer seg faretruende kan man konstatere at Newtons lov tar lite hensyn. Det er absolutt ingen vei tilbake.

Rune Thomassen

FOTO: TROND ELIASSEN

Ofret for Tromsø City

- Vi er blitt som Tromsø, stadig mer jævli, forteller Kenneth. Han debuterte i stoffmiljøet i byen i 1974.

Andreas Knudsen
Krister Brandser (foto)

Siden da har alt forandret seg. Speedfreaks begynte på heroin – et stoffmiljø med hasj og LSD ble invadert og forandret. Bortsett fra en rolig periode midt på åttitallet, har det aller tyngste stoffmisbruket eksplodert i Tromsø.

– Nå er vi 40-50 stykker, av disse går tretti på heroin, forteller Kenneth nedtrykt. Hvert år dør en eller to av stoffmisbrukerne. Vi møter dem i det gamle havnehuset på Sør-Jeteen. Sjøppel, sprøyter og flasker ligger strødd, og en avhengslet garasjedør dekker halvt over porten i førsteetasje.

– Studenter med bakgrunn fra narkomiljø i andre byer, er i stor fare her i Tromsø – heroin er lett som barnemat å få tak i, advarer Kenneth.

Bygget universitetet

Guttene vi treffer på kaia, vokste opp i Tromsø før byen ble et moderne landsdelssentrum. De kan fortelle om en by som forandret seg så fort at de unge ikke kunne bevare sin identitet. Flere av dem var med å bygge universitetet og trakk sine trillebårlass med stein rundt i Breivika.

– Vi tok strøjobber, sjauet og fulgte med i byggingen, forteller Gerry.

I dag blir disse menneskene fotfulgt av politiet og vekterne i Tromsø. Utopia måtte passere flere securitasvakter på vei utover brygga, og da vi dro, dukket utrykningspolitiet opp på kaia. Kenneths kompis er ikke særlig glad for "purskens" framgangsmåte mot de narkomane og kriminelle i byen:

– Snuten er som hunder etter oss hele tiden – alle som går her nede på kaia er liksom narkomane, sier Gerry.

Blant gjengen vi prater med, er det også noen som ikke går på heroin. Alle mangler litt til at politiet vil rydde opp i en situasjon de selv misliker sterkt.

- Rettsløse

Tromsøpolitiets behandling av belastede grupper virker fjern fra norsk rettsvesen, der stadige rollebytter mellom anklager og forbryter skjer. Felles for historiene vi får høre på Sør-Jeteen er arrestasjon og varetektsfengsling på falskt og/eller minimalt grunnlag. Kenneth har vært arrestert altfor mange ganger til at han husker gamle enkelthistorier, men han har en fersk sak fra i vinter:

"For et halvt år siden ble jeg tauet mens jeg satt her nede og drakk sammen med en kompis. Vi drakk en del brennevin og ble litt harsk, så vi gikk oppover gjennom byen. Nedenfor Blårock Café datt vi over en issvull og skallet hodene sammen. Så så jeg ei utenlandsk dame som sto på buss-toppet utenfor Nerstranda – ei gammel utenlandsk dame som stod og kikket på oss. Jeg gikk bort til henne og holdt rundt henne. Det må ha vært rett etter nyttår, for jeg ønsket henne godt nyttår. Det gikk to dager, så kom tre uniformerte poliser på døra hjemme hos meg og skulle ransake meg fordi jeg hadde ranet et irakisk kvinnfolk. Jeg skulle ha ranet henne for et 18 karats gull-smykke til førti tusen med diamanter i og femten hundre kro-

ner. Dessuten førti stezolider og førti hvitt gull. Gull bruker jeg ikke – jeg ville aldri hatt interesse av å stjele sånt her. Jeg bruker ikke vold, engang. Så ble jeg tauet, full. Jeg hadde sagt godt nyttår og gitt henne en klem. Hun tenkte jo at hun kunne utnytte dette."

Ifølge Kenneth ble alle forsøk på å benekte skyld avvist av politiet.

– Hvis noen vil anklage oss for hva som helst, så har vi ingen rettssikkerhet, innskyter Steffen mens han svelger unna munnfuller med brenne-

Kenneth er svært bekymret for situasjonen han og guttan nå står i og ser ingen håp om forbedringer. Han bor på etterbehandlingshjem på Norrøna, en behandling han har fått

så mye som syv år etter en tur på institusjon i 1990.

– Det er for jævli i Tromsø, jeg må finne meg et annet sted å bo, sier han med en rest av sjarmer som fortel-

ler om en by som har vært gjennom store omveltninger de siste tjue årene. – Alt vi ønsker er respekt, avslutter Kenneth.

Navnene er fingerte

– Studenter med bakgrunn fra narkomiljø i andre byer, er i stor fare her i Tromsø – heroin er lett som barnemat å få tak i

Forfulgt: De som lever på skyggesiden av Tromsø opplever at loven ikke er lik for alle.

叙東懷

Chang
Omen
RESTAURANTHUSET

De som leverer studentbevis og henter selv får opptil 20% rabatt.

Vi har mulighet til å organisere buffet for selskap over 20 personer.

Ring oss gjerne så skal vi hjelpe dere å velge ut de rettene dere ønsker.

For meny se siste side i lokalveiviseren, eller:

www.ditt.net/cuisine-orientale

Bringetilegg:

Sentrum 30,-

Tr.dalen 30,-

Kv.sletta 50,-

(Minimum to hovedretter ved bestilling.)

Hamna 50,-

(Minimum to hovedretter ved bestilling.)

Kroken 50,-

(Minimum to hovedretter ved bestilling.)

Sjøgata 25, 9008 Tromsø

Telefon

77 65 65 66

Kanskje en cand. scient.?

I vrømmelen av uteksaminerte hovedfagsstudenter står kandidatene fra Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet ikke tilbake for noen. Kanskje tvert imot. Privat næringsliv eller forskningsstillinger - realister er representert og tilstedeværende. I forrige utgave ble Humaniora-studenten ytterligere desillusjonert, nå er det mat-nat-erne som får gjennomgå.

Kontorlandskap med regnemaskiner

FOTO: NILS HARALD BERGE

Kunne ikke leve av sang - ble matematiker i stedet.

Det finnes de som synes matematikk er gøy - og data interessant. Med slike interesser er mat-nat en naturlig tumleplass. Resultatet blir ofte vekttall. Mange vekttall. Og tittelen cand. scient. Gjertrud Pedersen er en av dem.

Ironien her er at hun nå driver med elektronisk handel for Norsk Regnesentral - en stilling som strengt tatt er utenfor hennes kompetanseområde. Skjønt, ironi og ironi. Pedersen arbeider under tittelen forsker, og har absolutt kvaliteter nok til å fylle ei slik stilling.

Med algebra og kodeteori, samt en anelse kryptografi, som bakgrunn, var ikke Pedersen selvsikeren til jobben. Selv trekker hun frem to grunner hun tror var avgjørende:

- For det første har jeg, tross alt, hovedfag. Det tilsier at jeg kan tilegne meg kunnskap. Slike egenskaper er

utrolig viktige når det legges vekt på læring og viderefremming.

Punkt to er om mulig like relevant, poengterer Pedersen:

- Seks års erfaring med Internett gir en solid bakgrunn - også med tanke på elektronisk handel.

Pedersen har alltid holdt på med sang, men forfulgte aldri en slik karriere - hun ble matematiker i stedet. Med avsluttende eksamen fra sommeren 1998 fikk hun jobb påfølgende høst. Hun følte seg på ingen måte stresset under søknadsprosessen; arbeidsmarkedet er gunstig for realister - med mindre man vil bli sangstjerne da.

Krystallklar kjemiker

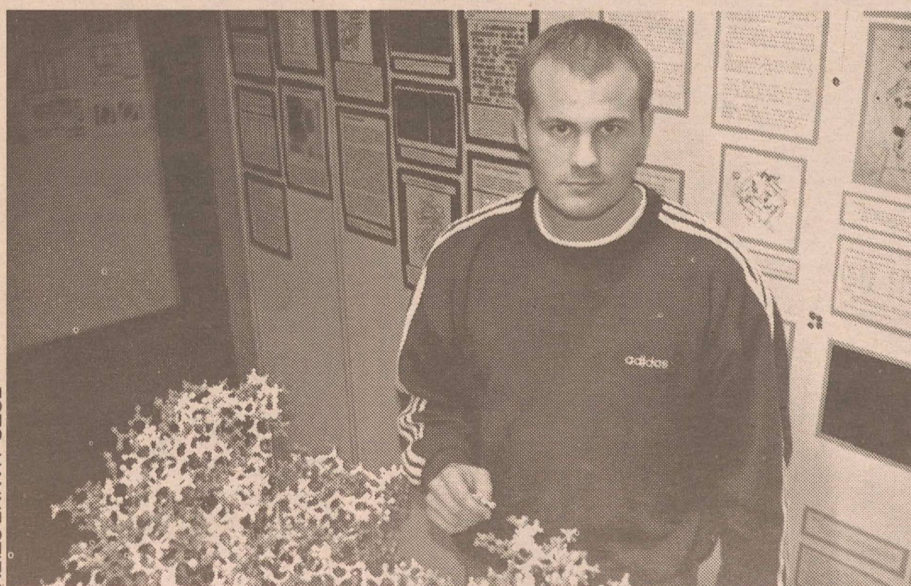

FOTO: HANNE STIEN

Molekylstrukturmodeller følger i en kjemikers fotspor.

Er man først på høyeregrads studier vil man ofte forske videre, så også med Ottar Sundheim. Midlertidig ansatt på fakultetet ut året sikter han mot et stipendiat. Men egentlig er han proteinkrystallograf.

Sundheim avsluttet sitt kjemiske hovedfag i februar. Siden har han vært involvert i et forskningsprosjekt ved NTNU; et tre måneders forskningssamarbeid med støtte fra Nordisk Ministerråd. Etter en «vanlig» sommerjobb, er han nå altså engasjert ved UiTø i delt forsker- og undervisningsstilling. Men bare frem til jul.

- Skal søke på stipendiat igjen. Jeg trives som student og håper på en videre karriere innen Universitetet.

Selv om han nå underviser og beriker kommende laboratoriumsrotter i K-100, og koser seg med røntgenkrystallograforelesninger, utelukker Sundheim likevel ikke det private næringsliv som arbeidsgiver. Pro-

blemet er bare at han som proteinkrystallograf opererer innenfor et snevert yrkesområde.

- Det er bare Tromsø i Norge som har fagmiljø innenfor mitt område. Slik sett er jeg på en måte låst her i byen.

Andre muligheter er imidlertid til stede. - Jeg kan få innpass både i farmasøytiske firma, eller innen bioteknologi, sier han.

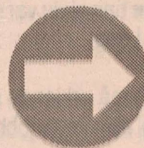
Noe synes i alle fall åpenbart: Sundheim trives med kjemi. Selvsagt. Og er ikke bekymret for framtida. Cand.scient.-er har en bred og god utdanning bak seg. Og får jobb. Likevel; krystallografens veier er ofte uransakelige.

Tekst: Vegar Andreassen

Utanfor akademia

I Breivika befinn det seg tusenvis av akademikarar. Men rett utanfor campus dominerer industri, lagerbygg og arbeidsfolk som aldri har blitt hekta av vektall. Utopia vil vite kva desse meiner om oss.

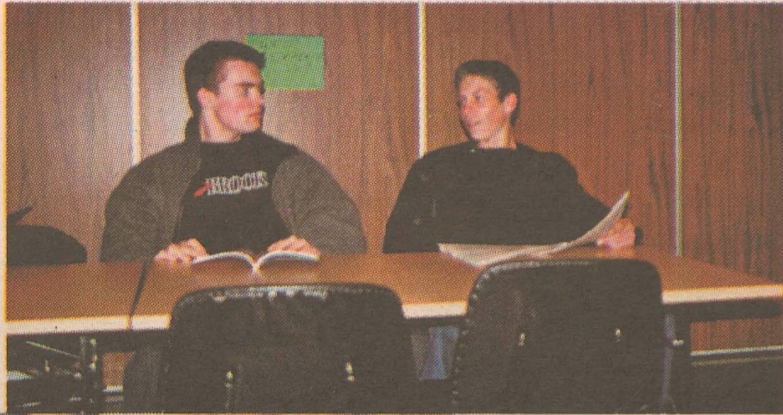

Tekst og foto: Hallgeir Løland Torpe

Breivika vidaregåande skule:

Vil ikkje rotne vekk på kontor

Få studentar har vore innom yrkesskulen rett nedanfor universitetet. Utopia har møtt nokre elevar som meiner studentane går rart kledde.

Stein Benonisen (t.v.) og Kjell Ove Haug (t.h.) går i samme klasse på vk1 skipsbygging for å lære platearbeid og sveising. Kjell vil ta fagbrev som rørleggar medan Stein kan tenke seg sveisearbeid på plattform. Ein viktig grunn til at dei har valt å ta fagutdanning er lysta etter å komme seg fort ut i arbeidslivet. Begge står fram i Utopia som skuletrøtte. Særleg Stein. Han har tenkt litt på å avbryte skulegangen hvis han får seg ein godt betalt jobb på trålarfiske.

Karriere i London

17-åringane Maiken G. Digre (t.h) og Nina F. Molund (t.v.) på vk1 frisør vil frivillig forlate norsktimen for å bli intervjuet av studentvisa. Tromsø-jentene håpar på lærlingeplass neste år. Etter fagbrev i frisørfaget vil dei vidareutdanne seg til stylist eller sminkør. Draumen deira er å gjere karriere i London. For det er liksom der det skjer. Tenåringsjentene vil arbeide innanfor ein bransje der ein kan gjere kreative ting kvar dag. Å vere ajour med nye motar og trendar er ei sak som verkeleg engasjerer dei. Frisørjentene kan i alle fall ikkje tenke seg å rotne vekk på eit kontor.

Kjenner få studentar

Elevane sin sosiale omgang med studentar er heller avgrensa. Stein og Maiken kjenner ikkje nokon studentar i heile tatt. Nina veit om ein som har studert veldig lenge, men som likevel ikkje har peiling på kva han skal bli. Elevane som alle har heimadresse innanfor bygrensa kommenterer studentane sin klesstil. Sjølv sagt har dei lagt merke til studentar som går i slurkete klede. Maiken har forstått at dagens studiefinansiering er dårleg.

Refa fiskeredskap:

Geir blant gutta på golvet

Geir Gundersen (40) er ein av gutta på golvet. Han har utført arbeidsoppgåver som montering, reparering og bøting av trålgarn som Refa-tilsett i 21 år.

Geir er ramfjording, men har forlengst flytta til byen. Ordinær folkeskule og framhaldskule er det vesle han har av utdanning. Han angrar kanskje litt på at han ikkje valte å ta høgare utdanning. Men i følge han sjølv var det ikkje så vanleg å ta til høgare utdanning som i dag.

Geir Gundersen må erkjenne at det krevst ei normal fornuftig utdanning for dei aller fleste jobbar no til dags. Og grunnlønna for

akademikarar flest hevdar han ligg litt over nivået til vanlege arbeidsfolk. Geir påpeikar at særleg datafolk kan gjere det bra. Forevrig meiner han lærarar og sjukepleiarar tener altfor lite.

40-åringen gjer det klart at dersom han ikkje hadde likt jobben sin så hadde han heller aldri orka å arbeide 21 år på Refa. Arbeidsformannen hans, som nettopp har rulla seg ein røyk, nikkar til det han Geir seier der.

Tro Bilopphuggeri:

8-tals DJ med peiling på bilvrak

Geoff. W. Kistle (46) konsulterer Rent A Wreck-kundar og er i helle tatt i stand til å gjere det aller meste med velbrukte bilar.

Han er oppvaksen i Torquay og har typisk engelsk arbeiderklassebakgrunn. Etter obligatorisk skulegang tok Kistle fagbrev som flymekanikar i luftforsvaret. Engelskmannen er eigentleg velutdanna gjennom diverse kurs innanfor bil, buss, sveising, elektronikk og vektarfag, likevel er det bilbransjen han har vore mest involvert i.

DJ på Charlie's

Til Tromsø kom han i 1980 og monteringsarbeid med radaranlegget i Ramfjorden var noko av det første han byrja å arbeide med. Allereie tidleg på 1980-talet hadde Tromsø eit heftig og raffinert uteliv, ikkje minst fordi Geoff. i årevis "rula" DJ-buret på Charlies og andre nymotens diskotek. Men utelivsbransjen var altså berre deltidsarbeid.

- I min oppvekst i eit typisk engelsk arbeiderklassemiljø ville det bli sett på som unaturleg å ta høgare utdanning. Velstående folk derimot hadde betre føresetnadar for å byrje på uni-

versitet. Men heime hos oss vart det forventa at vi etter grunnskulen måtte forsørge våre foreldre. Slik var det i Storbritannia på 1960-talet, seier ein engasjert Geoff. W. Kistle.

Trivst i jobben

Engelskmannen snakkar gjerne varmt om sin arbeidsplass gjennom 17 år, Tromsø Bilopphuggeri. Han angrar ikkje på at han let vere å gå på universitet. Høgare utdanning kan bidra til betre jobbmogelegheiter, likevel poengterer han at akademikarar nødvendigvis ikkje vil vere garantert arbeid som er relevant med utdanninga deira.

Geoff. W. Kistle har ingenting negativt å seie om studentane, særleg positive skussmål vil han gi arbeidkollegane han har hatt som sjåfør i Tromsø-buss. Kistle hevdar dessutan at tilreisande studentar tar med seg litt av sitt eige kultur og miljø hit, og på den måten tilfører byen nye impulsar, som igjen gjer at Tromsø utviklar til ein endå meir spennande by.

Hvordan blir man forskrudd?

I de forrige to innleggene (mai og september) har vi vist at feministisk visvasteori og postmodernistisk relativisme er noe rasistisk skrap, og at alt dette er uforenlig med humanismens idealer. Denne gang skal vi skru tvinga enda hardere til og forsøke å forklare hvordan noen blir visvasteoretikere og postmodernistiske relativister som finner humanismens idealer ulevelige.

Hvordan blir man så visvasteoretiker eller postmodernistisk relativist? Er det noe som plutselig skjer eller er det slik at man åpner ørene og bare lar tåka sive inn? Kan alle rammes av dette, eller finnes det spesielt utvalgte til jobben? – For ikke å snakke om hva hordene vil! Finnes det noen plan for uvettet? La oss se på fordelingen av teft og begavelse. Vi heller mer enn gjerne bensin på bålet og gir følgende sitat fra en av vårt århundres sterke sjakkspillere: I 1972 spurte Het Parool et antall mennesker om deres syn på hvorfor kvinner ikke var noe særlig dyktige sjakkspillere, hvorpå den store mesteren Hein

Donner svarte følgende:

– The difference between the sexes is remarkable in chess, but not any more so, to my mind, in any other field of cultural activity. Women cannot play chess, but they cannot paint either, or write, or philosophize. In fact, women have never thought or made anything worth considering. (New in Chess, 97 s. 89)

Man kan vel vanskelig si seg uenig med Donner. Det er for visvasteoretikere og postmodernistiske relativister et beklagelig faktum å måtte akseptere at når det gjelder cultural activity, er det stort sett menn og den vestlige kulturen som har bidratt med det vesentligste. Talentløsheten og mangelen på begavelse kommer klarest til uttrykk når man beveger seg vekk fra det empiriske og over til ontologien, det vil si grunnlagsproblemer og mulighetsbetingelsene for det empiriske. Visvasteoretikere og ponchonissers generelle problem er at de vil bli akademisk akseptert fordi de er kvinner, og fordi de er så forbannet tolerante, og hvorfor

skulle de det? Prater de piss og samtidig er blottet for vitenskapelig skarpsindighet og skoloring, får de ta konsekvensene. Visvasteori og postmodernistisk relativisme er begrepsnani etter alle kunstens regler. Maken til mangel på evne til prinsipiell tenkning og evne til abstrakt tenkning har vi aldri sett maken til, og vi lurer på hva pokker det kommer av. For å sitere Aksel Sandemose:

– I stedet for begavelse ble de skjendet en snakkesalig påståelighet som får deres eksistens til å være en lidelse for oss alle.

Det kan være mange grunner til at visvasteoretikere og postmodernistiske relativister ikke har teften eller begavelsen, men vi håper jo det er kulturelt og ikke genetisk (fordi da er det fremdeles håp!), og vi lurer på om det kan det være en velbegrunnet antagelse at folk som blir visvasteoretikere og postmodernistiske relativister er resultatet av venstrehandsarbeid fra naturens side? – Selv kan vi ikke skjønne annet!

Implisitt i feminismen ligger en

påstand om at kvinner er så mye mer moralske og etisk høyverdige enn menn (som om verden ville blitt et bedre sted bare kvinnene hadde hatt makta, PØH!). Ellers er det ikke noe poeng i å vektlegge det perspektivløse kvinneperspektivet. Slik går det når politisk aggresjon blandes sammen med mangel på gangsyn, teft og begavelse. – Hvordan? – Er disse menneskene omringet av idioter som ikke gidder å lære dem ett og annet om vitenskapsteori? Føler de ikke sin forbannede plikt til redelighet? I universitetsloven står det at man skal drive redelig forskning, men det er åpenbart ingen garanti mot institusjonalisert uvett!

Vel er det slik at kvinner generelt tenderer mot å blande det emosjonelle med det rasjonelle (eller mangelen på sådan) når diskusjonen blir som heitest. Det er også fullt mulig at kvinners bitterhet over et eller annet får overtaket på deres påståtte intellektuelle kapasitet, men det får være grenser for å trekke personlige problemer inn i den erkjennelsesteoretiske diskusjon.

For å sitere Nietzsche:

– Når en kvinne har lært tilbøyeligheter, er det vanligvis noe galt med hennes seksualitet.

Lest på riktig måte i rett sammenheng, slik som her, er dette grunn god nok til å følge opp med et sitat av Vik-Hansen:

– Treffer vi en kvinne som ikke kan tenke, er ikke det mer enn hva vi forventer. Treffer vi en kvinne som kan tenke, er ikke det mer enn hva vi forlanger! (hjelp, en mann som stiller krav til kvinner!)

Det professor Svada, frøken førsteamanuensis Visvas og hordene med studentnisser ved fakultetet for Tullball trenger, er at noen tar et skikkelig tak i nakkeskinnet på dem og gir dem en ordentlig omgang vitenskapsteori. For de som lurer på om de er i "faresonen" anbefales sterkt James Letts fremragende bok, *Science, Reason and Anthropology/ A guide to Critical Thinking*. Denne boken tar rotta på alt visvaset som presteres på SVF. Boken er lettest, strukturert og oversiktlig.

Rune Vik-Hansen

Ubrukelige teorier?

Jeg må visst ha vært trøtt her om dagen da jeg ble ringt fra Utopia angående Hum.fak. og litteraturvitenskap. Jeg kan nemlig ikke huske å ha sagt mesteparten av det som kom på trykk.

Vel kan man godta noe feilsitering i en studentavis, men når mine kommentarer og delvis kritikk av hovedfaget og Hum.fak. blir gjengitt slik at poengene blir borte og jeg blir fremstilt som en sint og useriøs øldrikkende idiot, synes jeg noe forklaring er på sin plass.

Jeg vil ikke anbefale noen å ta hovedfag i litteraturvitenskap uten at de på forhånd har tenkt nøye gjennom hva de vil med det. Dette er ikke fordi faget er "uten mål og mening" og "teori på teori" men fordi kompetanse innen litteraturvitenskap åpner veldig få dører utover de på universitetet, og sannsynlig lønn som på ingen måte tilsvarer investeringen. Dette gjelder for såvidt de fleste humanistiske hovedfag og er mere et spørsmål om årlige politiske prioriteringer enn mangler ved institutt og fakultet.

Men det er viktigere hensyn å ta enn økonomiske. Et hovedfag i humaniora gir (eller bør gi) en dybde og innsikt som vanskelig kan erverves på så mange andre måter. Og det er her min

kritikk av hovedfaget hovedsakelig ligger.

Mye av undervisning og veiledning er lagt opp slik at det fører til faglig blindhet, snevertenking og mangel på forståelse, om medfølgende profesjonisme og pidestallsvirke. Spesielt innen litteratur der tolkning og forståelse er helt grunnleggende blir teori for teoriens skyld og tilsvarende usammenhengende vinklinger svært ødeleggende.

Selv om dette er et problem som gjelder samtlige norske universiteter, og som vanskelig kan løses uten politiske virkemidler og holdningsendringer over tid, kan fakultetene gjøre en god del. Et godt sted å starte ville være å klargjøre fagets innhold og retning, og svare på hvorfor man skal behandle litteratur vitenskapelig, hvordan det kan gjøres og hvordan det antageligvis kan gjøres bedre.

Visste man dette ville man ikke bli kvitt de "ubrukelige teoriene", men man ville i det minste kunne lære av andres feil i stedet for å diskutere hvordan disse feilene er sagt.

Og så ville man kanskje kunne vende seg mere mot litteraturen, som tross alt er det vesentlige og hvor innsiktene skal hentes fra, og for såvidt hvor teori-

ne skal anvendes.

For Tromsøs og instituttets del ville dette bety å ikke være så feige at studiet blir en blåkopi av Bergens, og ikke være så mindreverdige at de ikke ser hvor verdifullt litteraturstudiet kan være, også utenfor universitetets trygge vegger.

Vel, dette er i hovedsak hva kritikken min av fag og Fak består av, og du kan spørre deg selv hvordan dette litt ullent forklart over telefon (det var ikke godt å vite hva det var det ble spurt om) blir til et "knusende angrep mot instituttet". Kanskje Utopiareaksjonen heller burde prøve å sanke fjær i hatten fremfor å ha en hønseflokk løpende rundt.

Forøvrig har det vært bra fester på alle fag jeg har vært innom utenat det har noen sammenheng med det faglige utbyttet. Og jeg maler heller med nyanser av blått på lerret enn med svart på fakultetet.

Helge Gabrielsen

PS. – Er det noen som orker å forklare Rune Vik Hansen de begrepene han bruker.

(Det er visstnok ikke å krenke hans menneskeverd, selv om det han skriver er for mye visvas til å engang være feil.)

Urneval med og utan ansvarlege studentar

Sosialistisk Studentlag (SSL), Sosialdemokratisk Studentforbund (SSF) og Moderat Liste stiller til val igjen. Studentvenstrelaget og Ansvarlige Studenters Liste (ASL) uteblir.

Med berre tre studentpolitiske lister til studentstyret sitt urneval kan det bli litt av ei utfordring for å mobilisere til meir studentengasjement. I fjor gadd faktisk ikkje 90 prosent av studentane å bruke stemmeretten sin. At ASL ikkje greidde å stille liste gjer nok at ein del ansvarlege studentar kjenner seg både sår og vonbrotne. Markus Lie og Kine Steinsvik har markert seg på ein positiv måte i studentstyret i løpet av året som har gått. Studentdemokratiet hadde fortent ei sterk tverrfagleg og tverrpolitisk liste i regi av regi.

Studentvenstrelaget med Stian Jensen og Torleif Vaage har vel dei aller fleste studentar gløymt. Katrin Elvevoll i studentstyret sitt arbeidsutval har nettopp konvertert til sosialdemokratane og blitt kumulert andrekandidat på den lista. SSF var ikkje med på urnevalet i fjor. I år prøver dei seg med samfunnsresident Arne Gya som listetopp. Berre 11 personar er med på SSF-lista, mesteparten er studentar med lang fartstid innanfor diverse styre og stell. Det er dermed ikkje sagt at SSF er ein karriereklubb for Arbeiderparti-pampar. For to år sidan fekk SSF 41 stemmer ved urnevalet. Det er mykje godtfolk på SSF-lista. Likevel er det tvilsamt om studentar flest er på parti med dei.

Høyrefolka si liste består omtrent berre av jusfolk. Dermed kan ein fort få mistanke om at dei som har laga denne lista muligens har litt snevert vennekrets. At elleve av 13 av listekandidatane er jus-studentar betyr at Høyrefolka må slite hardt for å kapre røyster utanfor Jur.fak. Det er raust gjort å plassere ein ukjent SVF-student på førsteplass. Men SVF, altså universitetets største fakultet, heiter i realiteten Det sosialistiske vitenskaplege fakultet. Høyrebølga uteblir nok også i år.

Ok, eg er ingen politisk nøytral person. Sosialistisk Studentlag har den mest interessante lista. Nye fjes har fått sleppe til i SSL. Studentpolitikken har berre godt av friskt nytt blod. For første gong i studentdemokratiet si historie har ein medisinstudent blitt førstekandidat. Bjørn Egil Johansen kom til UiTø i fjor haust og har forlengst etablert seg som ein ressursperson blant dei politiske aktivistane her i byen. Innad i SSL var det faktisk kampvoteringar om dei kumulerte listeplassane. Elles har SSL-lista størst fagleg breidde og dessutan flest jenter med på listene. Ansvarlege studentar kan derfor med godt samvett støtte Sosialistisk Studentlag. Stem!

Hallgeir Løland Torpe

Studentkort homsete

Hver dag tar jeg bussen rundt om kring i Tromsøs gater, noe jeg liker svært godt. Men hvis det er noe som virkelig interesserer meg inni huleste granskauen er det disse betalingsgreiene Tromsbuss A/S tvinger oss stakkarslige studenter til å bruke. Det er greit at de skal være praktiske å ta med seg, og billig å bruke. Jeg har ingenting i mot at studenter får billi-

gere bussbilletter. Det er ikke det jeg irriterer meg over i det hele tatt. Det er kortets utsmykning.

Studentkortene for buss i Tromsø er rett og slett homsete! Hvem var det som fant på å gi dem fargen rosa? Det er jo ikke riktig rett! Hver gang jeg tar fram kortet må jeg nesten gjemme det helt til jeg putter det ned i maskinen. Som mann

føler jeg meg tråkket på når jeg er nødt til å bruke et rosa kort. Alle vet jo at det er en farge som bare brukes av jenter og homser! Heldigvis er mesteparten av kortet dekket av et ganske yndig bilde av Marit Bockelie. Hennes illustrasjon dekker mesteparten av den rosa fargen. Hadde det ikke vært for det, hadde jeg nektet å bruke kortet.

Busserull

Kultursider

FOTO: MARIT LJØSNE

• Poeten Pusjkin • CD-anmeldelser • Hamsun Seminar • To mistenkelige personer • Locomotives • Totalteateret • AB VIA

KULTURLEDER

Løve-
tann i
asfalt

Med glede i hjarte kan ein sjå at byen har fått Ungdommens Hus. Kanskje blir tiltaket ei livskraftig motvekt til byens (ufrivillige?) passive ungdomskultur, der bensinstasjonar og Burger King til no har vore samlingstad og opphopningsplass. Mogleg kan ungdomshuset fungera som eit seriøst alternativ til det elles så hippe – og svært så stakkarslege og eks-hibisjonistiske kafè-klikkeriet som dominerer byen meir og meir. (Kan hende er dette òg ufrivillig og relativt passivt?) For det kan neppe kallast personleg eller kreativt å skjula seg bak lag på lag av livstrøytte maske og mine – alt i moterett og sjel-laus progresjon. Amtmandens Datter og Strøket har etterkvart lagt seg til ein image og snobbete show-off-kultur, som ikkje bidreg til anna enn å forsterka tomrommet i – og mellom menneske.

Tromsø slit med eit aldri så lite identitetskompleks, der tilflyt-ta fiskevær- og land-sens ungdom gjer alt for å skjula sitt opphav. Konsekvensen liknar mykje på den stadlause mentaliteten som regjerer ved bensinstasjonane. Tromsø produserer i dag dei yngste rus-misbrukarane i Noreg. Dessverre finn ein her fleire ressurssterke og oppegåande folk. Om desse personane hadde funne seg betre til rette og fått ein meir lukkeleg eksistens i ein større by, skal ein ikkje spekulera alt for mykje i. Saka er at det er Tromsø, og Tromsø sin ungdom dette handlar om.

Difor er jubelen over Ungdomshuset stor – forventningane og ansvaret som knyttar seg huset likeså. La Ungdommens Hus bli eit levande bevis på at det finst løvetann i Tromsøs asfalterte gater.

– Koffør det, pappa?

– Pappa, må du ta av dæ på føtn! En veslevoksen pjokk kommanderer en lutrygget far mot tjukkassen i gymsalen. I dag er sønnen intet mindre enn forsker – først må finmotorikken pusses på. Et vræl, og pappa ligger nede for telling. Det er hardt å ha forskningsfri.

Marianne Søndmør
Hanne Stien (foto)

Vi er på Høgskolen i Tromsø blant et par hundre barn, blå-

sekvintetter, krystallografer, kaosteorier og andre unoter. Store og små inviteres til å bli kjent med forskningens muligheter og utfordringer.

Gjennom torgarrangementer, ekskursjoner, demonstrasjoner, åpne hus og foredrag, florerer det av fora for kunnskap. Forskningsdagene '99 i Tromsø setter fokus på "Kompetansebyen Tromsø på vei inn i et nytt årtusen". Bak de femte Forskningsdagene står universiteter, høyskoler, museer, forskningsinstitutter, næringsliv, biblioteker og offentlige institusjoner over hele landet. Nor-

ges forskningsråd står bak Forskningsdagene. Roald E. Hansen, informasjonsleder ved høyskolen, forteller om alt fra høyskolestudenter som har blitt imponert over å høre om melkekyr som kran-gler om liggeunderlag, til skolebarns tegneferdigheter foran en dataskjerm. Her er nok av arrangement å velge mellom. Små gryter har også ører. Og da gjenstår bare spørsmålet.

Sideblikk:

Flying start

– Velkommen til SAS flyreiser SK387 som går herfra til evighet. Viberdemvenligstomå leseværtguddommeligemanimfestilallevårepasasjerer!

Jeg befant meg et sted blant høyballer, gule flystriper og den trøndske leidangen. Tankbilene kjørte med blinklys, kontorister og bankfolk på vei til et møte i Skoppum – de siste transaksjonssvaler i sort og hvitt – kom trippende ombord med enkel håndbagasje.

– Utgangenfinnerduvedderødeoghvite EXITSKILTENE. Plasserhåndbagasjenunderstolsetet FORAN dem. Vigjør OPPMERKSOM påatallelektroniskeartikler SLÅS AV under flyturen.

Jeg vred meg i stolsetet mens guds utsendte bøyde seg uanstendig langt forover

i redningsvest og skjørt.

– Under denne vår himmel-ferd vil det bli salg av ord for dagen som står i "Bibelens utvalgte" med indeks bakerst i magasinet!

Jeg kikket ut av det lille vinduet. Symbolsk nok forsvant den rette rullebanen strake veien ut i en evighetens himmelrøde. Visst var jeg på et ikke-sted, terminalfasen, waiting for Godot. Det føltes godt.

Jeg hadde erfart lufthavnen som en overgangssone i mer enn én forstand. Trondheim lufthavn Værnes er den første terminalstasjon hvor jeg har snublet inn i et kapell, et Stille Rom. På venstre hånd, ved døren, lå en gjestebok.

"Noen reiser med vemod og sorg, andre med glede og forventning" sto det i innled-

ningsordet av prosten i Stjørdal. Jeg undret meg over hvorfor dette "tredje rommet" var plassert akkurat mellom gate 20-39 trygt forvart blant folk som var på vei sørover. Trengte vi ei tru eller var det en del av siviliseringa av folk nord for moralsirkelen?

"Lær og lytt til den indre stemmen."

Joda. Jeg var sulten, trett og angrende som hadde forlatt muligheten for en brakfest hjemme til fordel for kaffeslabberas med slekta. Passende for en masse-morder.

"Takk, Herre, for alle dine gaver."

Som for eksempel hva da? Gjelder matematikere; for abstrakt.

"Stol på Herren, han er der alltid. Han har vært der alltid.

Vis meg din veg, Herre."

Alle veier fører til Rom, dessuten går det bare én vei. Passer for bedriftsledere.

"Så ta da mine hender og før meg frem, inntil jeg salig ender i himmelens hjem."

Hjelpe og trøste så pompøst. Hvor er Wenche Foss?

"Kjære alle sammen, hilser dere med Johannes 3-16."

Ikke verst. Ble faktisk nysgjerrig og slår opp. Nå skal jeg bli historie- og litteraturforsker!

"Eg er ein fattig ferdemann, må mine vegar fara herfra og til mitt fedreland, Gud, meg på vegen vara!"

Poetisk. Sukk.

Men hva er dette? Nei, nei. Jeg ER nevrotisk: "Hvis flyet du skal med styrter, hvor kommer du da?"

Marianne Søndmør

Når ei ukjent uro bankar på

Som eit einaste langt dikt, med suggererande gjentakningar, ei påtrengjande uro og trykkammer av intensitet, markerte Totalteatret med stykket "Nokon kjem til å komme" seg som ei sterk og særeigen røyst innan samtidsdramatikken. Totalteatret si Fosse-oppsetting går no vidare til Det Norske Teatret .

Eit par har kjøpt seg eit hus langt frå folk. Der vil dei vera åleine saman, langt borte frå dei andre. Men einsemda er skjør, om ikkje utopisk. Paret vil kvila i kvarandre, i einsemda- men har ikkje anna enn ei stadig meir påtrengjande uro å navigera etter.

Opprinnleg banalitet

Jon Fosse skildrar ein avskrella og opprinnleg banalitet, i eit språk kor dei tilsynelatande trivelle kvardags-skildringane etterkvart slår over i ein ufråvikeleg desperasjon. Det tilhogde språket, den talande ironien, og den evindelege konflikt drivaren som trekantramaet byr på, gjer ikkje uroa og den gåtefulle horisonten av det skjulte landskapet mindre interessant. Og så desse gjentakningane; som berre gong for gong understrekar at me har med eit lyrisk drama å gjera, der gjentakningane ofte blir det viktigaste trekket ved personane.

Det heile er så stilistisk reint, lyssettinga presis, kontrasteringa visuell og vakkert talande, - heilt til idyllen blir broten - og ein får kjølig distanse. "Ho" (Inger Kathrine Hansen) må rulla hovudet fram og tilbake etter kvart som grepet om tilværet er i ferd med å gleppa. Og "Han" alias Bernt Bjørn får stadig fleire fikse idear, og pressar "Ho" til ytterpunktet av kva dei begge kan tola. Vendepunktet vert den brautande "Mannen" som ein sein kveld entrar huset med bæreposen med øl "Mannen" selde dei huset, og kjenner kvar krok. "Han" vert berre liggjande og stira i veggen, - i fosterstilling på divanen. Medan ho vekslar mellom å svara på "Mannen" sine spørsmål og småfabulera med seg sjølv: - "Men havet er så stort/ Og ikkje eit menneske er å sjå/ Ikkje eit hus/ Berre havet/ " Han" snur seg på divanen /Ikkje ver lei deg du / eg skal trøyste deg/ Berre meg og deg/ Og så havet....

Konstruert språkdrakt

Den minimalistiske, tilhogde forma skodespelet har, set krav til publikum, men eit Fosse-drama krev òg det optimale av aktørane. Då verkar det litt latterleg og konstruert med eit nynorsk språk, i spedd nordtrolls-aksent. Stykket hadde neppe tapt seg, om ein utelukkande snakka nordnorsk eller her dialekt. For ein må tru på at "Nokon kjem til å komme" og få ei føling av intimitet til personane og handlinga. For dette er språkleg intimteater av høgaste klasse, der handlinga skjer i språket, - og kan hende ikkje så mykje på scena.

Men den sceniske utforminga er komprimert og gjennomført, - som eit einaste scenisk smykke. Der ein får både hav, solnedgang og glasrute ut av ein same kryssfiner-vegg, og der huset sjølv er utstyrt med eit minimum av møblement. (Særleg stilig og raffinert er miniatyr- møblane oppå kjøkenbordet. Noko som forsterkar rom -i -rom -kjensla).

Erotisk desperasjon

Oppsettinga av "Nokon kjem til å komme" vitnar om skaparevne og kvalitet. Stykket er heller ikkje blotta for humor og ironi. Som når "Ho" på den raude pinnestolen høglydt gnikkar fram og tilbake så det kvin i stolledda, og intensiteten berre aukar. Ein får ei halvt erotisk fornemning - samstundes ei desperat og urovekjande påminning. Stykket fører publikum inn i ei ubehagelig uvisse, og gir rom for eit utal tolkingar. Galskapen vert ikkje lengre underliggjande, men fullstendig openbar, når "Han" avrundar heile stykket med ein gjennomtrengjande- og gripande hysterisk, -bortimot resignert lott. "Ho" og "Han" gir nok begge opp, sjølv om slutten er open. Uhyggelig open.

Inger N. Bråtveit

Teater:

Rådstua, Totalteatret

"Nokon kjem til å komme" av Jon Fosse

Instruktør: Kristin E. Bjørn

Scenograf: Geir Tore Holm

Lysdesign: Nicolas Horne

Han: Bernt Bjørn

Ho: Inger Kathrine Hansen

Mannen: Stein Bjørn

FOTO: INGER N. BRÅTVEIT

KONSERT LOCOMOTIVES TORSDAG 23.09.99
MACK-KJELLEREN

Kjeller, rancher og serbere

Det norske bandet Locomotives har reist landet rundt for å promotere sitt siste album, *Albert*. Torsdag inntok de Mack-kjelleren, en konsert i Studentsamfunnet i Tromsø og Mack-kjellerens regi.

Locomotives er et band som kan plasseres i samme kategori som Motorpsycho. Energisk rock pedd på med samplinger og effekter gjennom instrumenter som "Thirimin," gammelt russisk instrument mest kjent gjennom den amerikanske gruppen Portishead.

Locomotives har ved sin siste plate valgt å redusere bruken av Thirimin, men musikken er fortsatt fulgt av ulike effekter. Effekter som danner deres spesielle lydbilde. En kombinasjon av et engasjert publikum, intens band og et intimt lokale resulterte i en torsdagskveld hvor man kunne være glad for at man ikke holdt seg hjemme.

Samspillt

Inntrykket etter halvannentime var av et norsk band som virkelig har fremtid. Bandet er tett og samspillt og har et repertoar som er blitt neglisjert i det norske musikkmiljøet. Men norsk musikk har problemer med å slå gjennom i hjemlandet

–Det er liksom kun Mot-

orpsycho som virkelig har hatt et rockegjennombrudd i Norge, sier "Ell," trommeslageren i bandet.

Flytter til USA

Framtiden til bandet skal nå bestemmes i USA, nærmere bestemt North Carolina. Ettersom

platesalget ikke er like overveldende som kritikken de får her til lands, har de valgt å bruke USA som sin fremtidige base. *Albert* ble spilt inn på en gård i Sør-Norge, kanskje er det derfor de har skaffet seg en ranch i North Carolina hvor de skal prøve lykken i "det frie land."

Jonny Depp

Bandet er ikke helt ukjent med Clintons hjemland. De har allerede hatt en del spillejobber, deriblant på klubben til Jonny Depp på Sunset Boulevard i L.A. De har også spilt for 2000 serbere i Bosnia. En konsert hvor det var plassert ut snikskyttere på taket

rundt lokalet.

–U2 får følge av en hel FN-styrke mens vårt beskyttelse nettverk kan ikke sammenlignes. Vi fikk følge av en liten norsk styrke. Men alt gikk bra og det er et godt minne å ha med seg, sier Ell.

Anders Lilleheim

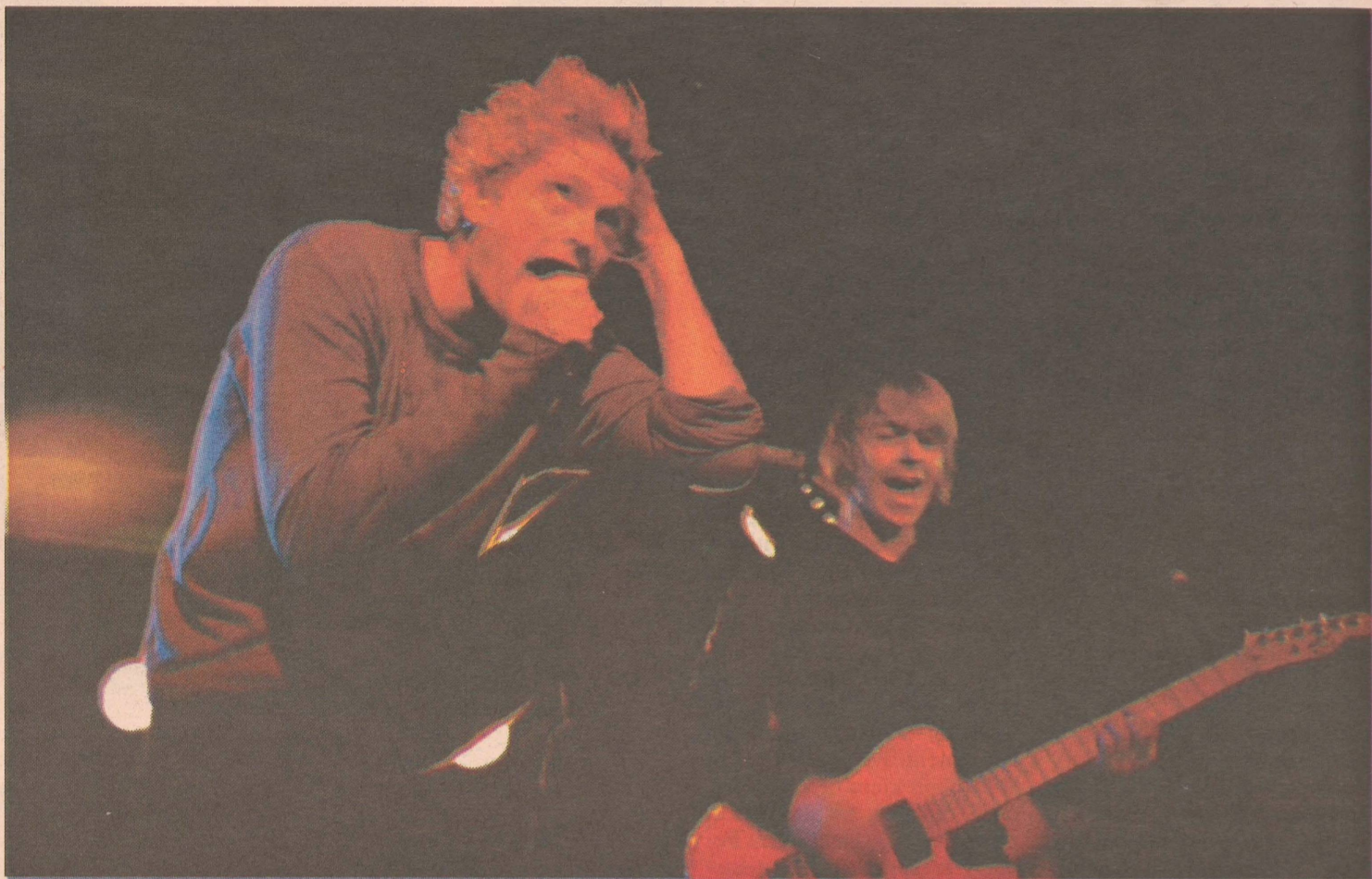

FOTO: HANNE STIEN

Konsert Tore Johansen Kvartett Torsdag 16.09.99
Teaterkafèen

Jazz med Chet- sordin

FOTO: INGER N. BRÅTVEIT

Å jo då, firkløver tyder framleis lukke. Og Tore Johansen Kvartett er eit firkløver av det sjeldne. Med elegant stilføring, magisk rytmikk og ei gjennomført instrumentell balansering, vart Teaterkafèen tilhaldsstad for ein kveld skrive i Chet Bakers namn.

Han ville nok likt seg her til tonane frå Tore Johansens bittersøte, raspende og tidvis funky-aktige trompet. Eit par gongar var det då òg som om ein høyrde Chet si smånynning frå ein stad bak i lokalet, anten til sviker som "Beatrice", "Broken Wing" eller den halv-kriminelle og sikkert tima "Love for Sale". Her kom Per Zanussi, fast bassist i Wibutee si fortreffelige følsomhet til sin rett. Christian Haug på gitar, habil all-rounder, med jazz og etnisk inspirert musikk som spesialområde, oppviste mengder av elegant frekkhet, men låg òg bak i trygg komp, som ofte verka reint akustisk. Håkon M. Johansens allsidige perkusjon (han spelar trommer på sokkelesten) spenner frå heilt var soft-visping til det meir groovy-aktige og

hardtsvingande.

Ein ting er at Tore Johansen Kvartett er nifst samspelte, og at instrumenta framstår 100 % likevektige. Noko anna er at det er barskt, djupt melodisk og dermed talar sitt tydelege språk. Tore Jonasen tolkar Chet Baker på sitt heilt særneigne vis, og den nypussa trompeten når vitterleg fram. Ikkje all musikk, dessverre heller ikkje all jazz, seier noko som helst. Men dette er musikk som seier, som svingar og tek oss med bort frå alt saman – i alle fall for ei tid. For som Chet Baker sjølv sa: "There is no way home again". Og då kan ein trengja slikt, ein trompet med Chet-sordin i Tore Johansen Kvartetts trygge forvaring.

Inger N. Bråtveit

Forbudt film

Snart femti år etter at filmen "To mistenkelige personer" ble forbudt av Høyesterett, setter nå Juristforeningen i Tromsø opp den pulserende filmen på Verdensteateret – selv om dommen fortsatt står ved lag.

På en leirplass i skogen ligger to livløse lensmenn. Unggutt Gustav og den garvede svenske skoggangsmannen Ekstrøm flykter gjennom skog og langs elveleier. Slik starter "To mistenkelige personer", som betegnes som regissør Tancred Ibsens kanskje beste film. Med høy og hamrende puls følger scene etter scene tett på hverandre mot den uunngåelige slutten.

Filmdommen

Filmbransjen var sjokkert da Høyesterett i 1952 la grunnlaget for et rettsprinsipp som ikke hadde støtte i tidligere lovgivning, og som således mangler sidestykke i norsk – og internasjonal – rettspraksis. Domstolen skapte en ny rettighet for privatpersoner; et slags ulovfestet personlighetsvern.

Mange mente at rettsvesenet denne gang var gått for

langt; at filmmediet var blitt diskriminert som kunstnerisk uttrykk. Filmene avslørte verken mannens nye identitet eller tilholdssted, og står fram som den eneste totalforbudte norske spillefilm.

Unik mulighet

– Det er av rettshistorisk interesse og nysgjerrighet vi setter opp denne filmen. Jusstudenter har tross alt fått sitert denne dommen til det kjedsommelige gjennom et langt studium, og nå har altså studentene en unik mulighet til å se den aktuelle filmen, sier Jørn Normann, styremedlem i Juristforeningen.

Lovstridig?

I 1998 vedtok Norsk Film AS at filmen kunne vises offentlig. Det er også Norsk Film som har gitt Juristforeningen tillatelse til å vise filmen. Som en kuriositet kan

- I 1926 ble to lensmenn drept under jakten på to skapsprengere og ransmenn.
- Hendelsen la grunnlaget for Gunnar Larsens dokumentarroman *To mistenkelige personer* (1933).
- Problemene kom da Norsk Film AS og Tancred Ibsen startet filmatiseringa av romanen.
- En av gjerningsmennene ønsket filmen stoppet da han hadde sonet sin straff, og ikke ønsket ny publisitet rundt sin person.
- Saken gikk til Oslo byrett som ikke fant filmen ærekrenkende, men som likevel forbød den ut fra hensynet til personlig rettsvern – og filmens premiere 2. påskedag 1950 ble utsatt.
- Høyesterett stadfestet dommen i desember 1952, og den er senere blitt kjent som Filmdommen.
- Norsk Film AS frigjorde filmen for offentlig visning på et styremøte i 1998 – til tross for at dommen fortsatt er rettskraftig.

FOTO OG PLAKAT: NORSK FILM

det nevnes at denne tillatelsen ukritisk har blitt godtatt. I følge Normann vites det nemlig ikke om det er innhenta samtykke fra gjerningsmennenes etterfølgere eller om det rett og slett er antatt at familien ikke vil motsette seg en "nypremiere" av filmen.

– Det som imidlertid er interessant å merke seg, er at dom-

men fremdeles står ved lag, og at skulle gjerningsmannens familie protestere, er det ikke umulig at filmen igjen vil bli nektet vist, sier Normann.

Usentimental skildring

Filmene, som er en usentimental skildring av forbryterjakten, vises på Verdensteateret 7. oktober, og blir ledsaget av ei innled-

ning av stud. Jur. Ole Moe. Normann understreker imidlertid at filmen også har interesse utenfor jusmiljøet:

– Dette er et ekte stykke norsk kriminal- og rettshistorie, sier han. Og en filmhistorisk begivenhet kan vi legge til – det er tross alt snakk om en "premiere" på en nærmere femti års gammel film.

Vegar Andreassen

Space Girls – kvinner inntar tomrommet

Er kvinners frykt i truende situasjoner reel eller et resultat av selvforskyldt hysteri? Det er spørsmålet Anne Britt Flemmen stiller i sin avhandling om seksualisert vold. Ikke alle trusler er tomme.

Bak hver mann står en blek, men fattet kvinne. I det minste har de en egen plass, et rom, om enn ståplass. I sin doktorgradsavhandling ser Flemmen på relasjonene som oppstår mellom en stigmatisert kjønnsadferd, der en helgetur på byen er innpakka i et miniskjørt, versus den generelle oppfatningen av hva et overgrep er. Hun kaller erfaringer som oppstår i dette rommet for mellomromserfaringer.

Kjønnets frykt

Flemmen mener frykt er kjønnsavhengig og viser til amerikanske kvinners bruk av "gender blending" – det å være blant gutta – helst i herreklær. På den

måten kan kvinner nyte privilegier som tradisjonelt er forbeholdt menn; frihet og respekt. Bevegelsesfrihet og personlig trygghet er goder kvinnene fikk innvilget ved å benytte seg av nøytrale klær og bevegelser. Forkledt som menn oppnås en offentlig verdighet og frihet som går på bekostning av kvinnens kvinnelighet. Flemmen plasserer en distinksjon mellom det hun kaller høflig uoppmerksomhet og seksuell oppmerksomhet. Ut fra denne distinksjonen drøfter hun kvinners frykt for seksuell vold og knytter den opp mot ønske om handlerom. Avhandlingen tar først og fremst utgangspunkt i norske kvinners erfaringer, blant annet fra Levekårsundersøkelsen, som tyder på at frykten for seksualisert vold er økende.

Frem fra skremsele

Videre fremheves det at kvinners frykt bør få større faglig tillit – det dreier seg om en synliggjøring av erfaringer som har blitt viet liten eller ubetydelig oppmerksomhet. Menn dekker gjerne til sin frykt i motsetning til kvinner, til tross for at unge menn oftest utsettes for volde-

lig kriminalitet. Her oppstår det imidlertid et metodisk problem da kriminalitet gjerne assosieres med skade påført av en fremmed. Kvinner, barn og eldre utsettes som regel for vold i hjemmet.

Bråker med grensene

Flemmen poengterer at overgrep stort sett defineres innenfor etablerte rettsdiskurser. Hva man regner for overgrep er med andre ord svært avgrenset. Flemmen vil bringe inn et perspektiv som omformer dominerende heteroseksuelle forestillinger og praksiser; vi må ha nye bruksanvisninger for frykt. Dermed slippes andre erfaringer til, noe som forhåpentligvis vil gi alarmerende signaler. Anne Britt Flemmen tar i bruk mellomromserfaringene både hva språkanvendelse, forestillinger, handlinger og relasjoner gjelder. Mellomrommene henspiller på de gråsoner av erfaringer vi gjør oss eller praksiser vi utfører. Det nytter ikke å redusere frykten til språk eller "subjektive forestillinger". Noen ganger hjelper det med en aldri så liten umøblering.

Marianne Søndmør

Redsel: Kvinners redsel for vold er reel og må tas alvorlig mener Anne Flemmen.

FOTO: MARIT LJØSNE

NFR sier nei til Hamsun-senter:

– Men vi gir oss ikke

Norges forskningsråd (NFR) ønsker ikke å bistå et mangfoldig Knut Hamsun-miljø i Tromsø med penger. Søknaden om midler til et senter for Hamsun-studier ble avslått, men ildsjelene ved UiTø arbeider utrettelig videre.

Ingrid Hedlund
(tekst og foto)

– Ideen bak pengesøknaden for et Hamsun-senter i Tromsø er at vi ønsker å samle kreftene i Hamsun-forskningen i Tromsø. Vi har allerede et bredt fagmiljø ved UiTø som arbeider med de mange aspektene ved hans verk, forteller Nils Magne Knutsen, en av initiativtakerne bak senteret og søknaden til NFR.

En annen pådriver er Tone Selboe ved institutt for litteraturvitenskap. Hun uttrykker at et Hamsun-senter med et solid undervisningstilbud vil gi studenter nok en god grunn til å komme til Tromsø.

Energisentrum

Nils Magne Knutsen og et samlet fagmiljø er åpenbart skuffet over avslaget fra NFR.

I sin begrunnelse for å si nei sier NFR blant annet at prosjektet ikke er godt nok utviklet. Knutsen kan fortelle om et mulighetsmiljø i Tromsø som ønsker å trekke med forskere fra inn- og utland for å skape et energisentrum for Hamsun-studier i byen.

– Dette vil gi høy kvalitet på

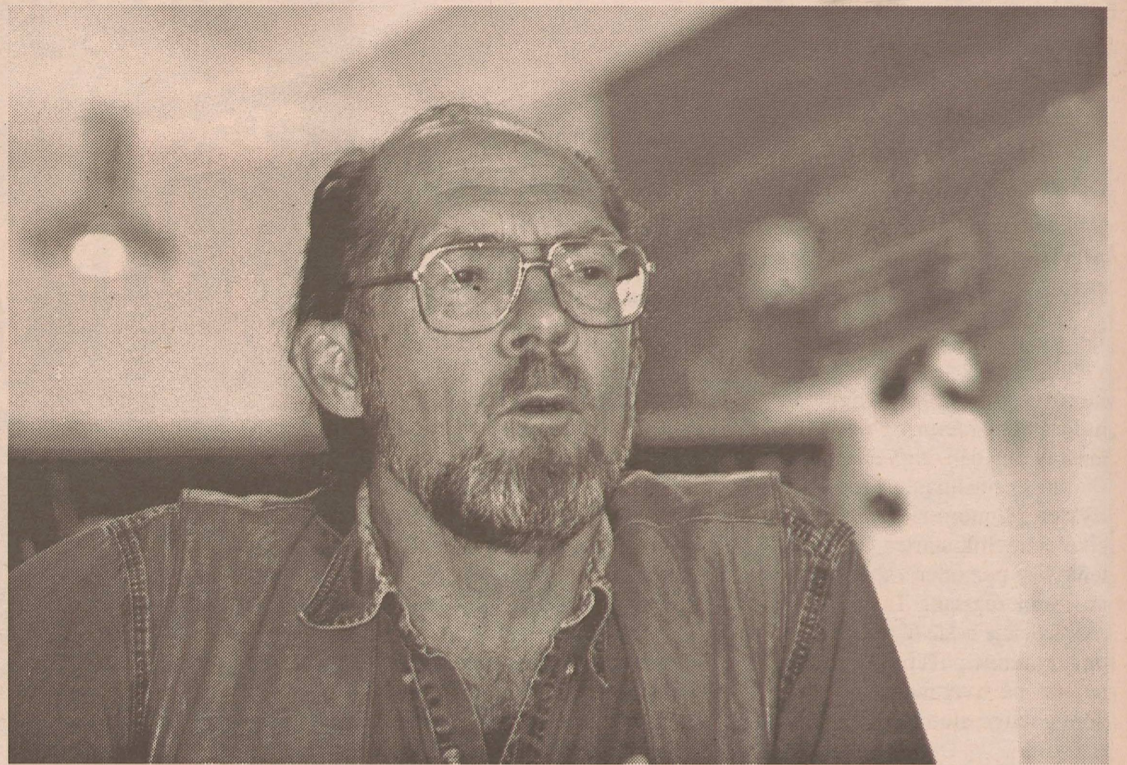
både undervisning og forskning, sterke teoriimpulser sprer seg, sier han. Derfor anser han avslaget for å være korttenkt, men han surmuler ikke:

– Vi og Hamsun er i dialog med hele verden, vi skal klare å skape noe, uansett hva forskningsrådet ønsker å bidra med. Det hadde bare gitt ekstra mot hvis vi fikk belønning for vår flerårige innsats. Jeg spør meg i stille stunder om forskningsrådet ikke har respekt for arbeidet vi gjør. Per i dag er det ingen andre miljø som tar seg av Hamsun i Norge, mens vi har vært aktive i 25 år. Selv med små midler kunne vi fått til mye, men vi fikk dessverre ikke gehør for behovet.

Mange koblinger

Studenter og forskere ved flere institutt er beskjefte med Hamsun for tiden.

– Hamsun er så stor at både litteraturvitere, germanister, nordister, engelsk- og russiskfilologer finner impulser og trekk som er interessante for sine respektive fag. Hamsun skal blant annet ha inspirert tyske Thomas Mann og russiske Maksim Gorkij, til og med nyere hebraisk litteratur bæ-

Nils Magne Knutsen og et samlet fagmiljø er skuffet over at Norges forskningsråd (NFR) sa nei til å støtte et framtidig Hamsun-senter i Tromsø. NFR mener at prosjektet ikke er godt nok utviklet. 25 års Hamsun-forskning ved UiTø går likevel videre.

rer noe av Hamsun i seg.

Et annet spennende område er resepsjonsforskningen:

– Under Hamsun-konferansen i helgen handlet et av de mange spennende foredragene om motakelsen av Hamsuns verk i England. I og med at han er oversatt til et utall språk, er det mange nye synsvinkler som åpner seg for

våkne Hamsun-lesere over hele verden. Det er uhyre spennende å lete etter mulige koblinger mellom Hamsun og utenlandsk litteratur, sier Knutsen.

Hum.fak er med

Nils Magne Knutsen er optimist til tross for et nedslående resultat i dialogen med fors-

kningsrådet:

– Vi opplever en enorm støtte i ledelsen ved Det humanistiske fakultet. Også den sentrale ledelsen ved universitetet setter pris på arbeidet vi gjør. Selv om det ikke er så mye å hente i kroner og ører, trenger vi den moralske oppbackingen, avslutter Knutsen.

”Det Vilde Kor” som allsang

Jack Berntsen tonesetter Hamsun.

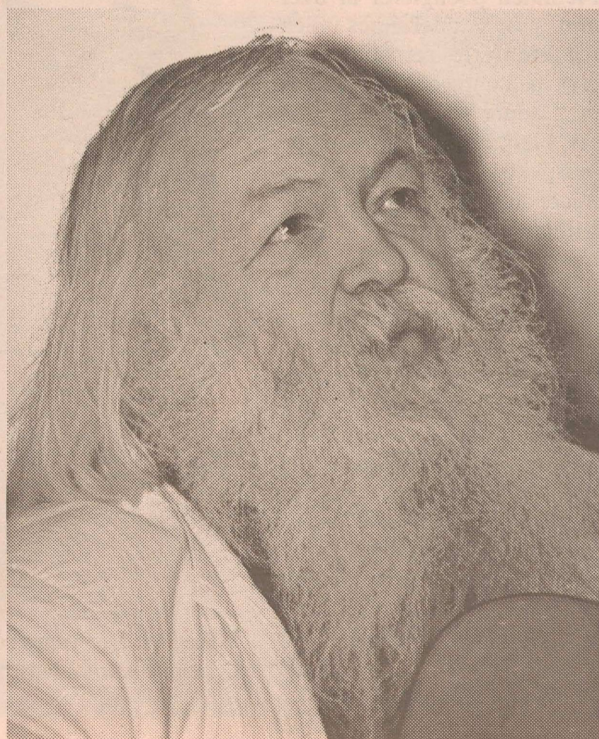
Gjennom flere generasjoner har visekunstneren Jack Berntsen trollbundet oss med gitaren. Et av de siste prosjektene hans er en kabaret med tekster fra Knut Hamsuns diktverk ”Det Vilde Kor”.

Ingrid Hedlund
(tekst og foto)

– Kabareten ”Mosaikk” er en kulturpakke som orkesteret og jeg ønsker å tilby folket. Vi vil formidle Hamsuns stemme som inneholder både nordnorsk fandenivoldskhet og stor lyrikk. De 7-8 tekstene jeg har valgt ut representerer et ganske vidt spekter, forteller Jack Berntsen.

Han mener at det er umulig å være likegyldig til Hamsun, som skriver både alvor, profetier, humor og livsvisdom.

– Han er dessuten meget kontroversiell, det er ei utfordring å ta på alt det vi tradisjonelt ikke vil godkjenne ved Hamsun. Han er så mye mer enn sin nazisympati, det går an å kommunisere med andre mennesker ved hjelp av det han har skrevet.

Jack Berntsen synger Knut Hamsuns tekster.

Sterk Pan-kunst

Håkon Gullvågs billedserie over Knut Hamsuns roman *Pan* er et møte mellom to genier.

Det er ikke første gang Hamsuns naturmytiske verk er tolket i billedkunsten, og de senere årene har Karl Erik Harr nærmest hatt monopolstatus som Hamsun-illustratør. Han og andre kunstnere har dvelt til det kjedsommelige ved Nordlands-naturens dramatiske skjønnhet og pikenes uskyldsrøne ansikt. Nettopp derfor er det befriende å se *Pan* festet til lerretet på en måte som inkorporerer understrømmene i Hamsuns natur- og kjærlighets-skildring. Fjernt fra naturtablåer og lyse sommernetter – det overflatiske pittoreske i *Pan* – står Gullvågs tolkning av og fokus på de mørke understrømmene, de forvriddede sjeler, det psykologisk dramatiske som tross alt spiller hovedroller i *Pan*.

Gullvågs litografier er mer enn illustrasjoner av begivenheter i Hamsuns verk. Flere av dem presenterer samtidig tolkninger av romanens tematikk, tolkninger som er basert på finlesninger og observasjoner som ikke bare er

visuelt appellerende, men også litteraturvitenskapelige interessante. For eksempel framstilles den umulige kjærlighetsdrømmen som står sentralt i *Pan* i form av et forrevet reir på Edvardas hode. På denne måten fanger Gullvåg splittelsen mellom det moderlige og trygge, symbolisert ved reiret, og Edvardas status som erotisk ikon i Glahns bevissthet. Kontrastene mellom en nærmest fotografisk skarphet i gjengivelsen av reiret og de sterke, utflytende fargene som tegner Edvarda som langt mer diffus og uregjerlig, fanger den komplekse tematikken i *Pan* på en genial måte – en måte som er diktergeniet verdig.

Universitetet i Tromsø har kjøpt to av Gullvågs litografier, og framtidige litteraturstudenter kan se fram til flott illustrerte *Pan*-forelesninger. Alle andre kan nyte Gullvågs kunst på Galleri Embla fram til midten av oktober.

Asbjørn I. Bartnes

Innviklet og utviklet:

Hamsun-konferanse i Tromsø

Et fjell kan ha ulike navn etter betrakters plassering i forhold til det. Slik er det også med Knut Hamsun. Det ble klart etter den 2. internasjonale Hamsun-konferansen sist uke.

Asbjørn I. Bartnes
(tekst og foto)

Et dusin Hamsun-forskere fra inn- og utland presenterte forfatteren fra like mange innfallsvinkler, og i løpet av de tre dagene konferansen varte, fikk de rundt 30 Hamsun-entusiastene i publikum stifte nærmere bekjentskap med Hamsun som lyriker og satiriker, ironiker og kritiker, kvinnehater og reiseskildrer – og, selvfølgelig, som nazist.

Gåten Hamsun – en myte

Denne siste momentet ved hans mangslungne liv har naturlig nok blitt viet mye oppmerksomhet både i forskingen på og omtalen av Knut Hamsun. Hvordan kunne nettopp han – den kloke gamle mannen, nasjonens stolthet – vende seg mot sitt eget folk? Det er dette spørsmålet som danner grunnlaget for "gåten" Knut Hamsun, og det var forfatter og litteraturkritiker Øystein Rottem som i konferansens åpningsforedrag berørte dette aspektet ved Hamsun. Gåten springer i følge Rottem ut av Hamsuns konsekvente holdninger, som han ga uttrykk for lenge før nazismen festet grepet i Europa. Støtten til Hitler-Tyskland var helt i tråd med Hamsuns anti-demokratiske holdninger, og Rottem stilte derfor spørsmålsteget ved den vantro Hamsuns uttalelser i 1940 ble mottatt med.

Han hevdet at Hamsun-debatten etter krigen har båret preg av å være en forlenget rettssak, med aktorer, forsvarere og dommere. – Det er på tide å bryte med dette paradigmet, sa Rottem i en uttalelse som kanskje kan stå som en programerklæring for hans nye biografi om Hamsun.

På skjema

Selv om Rottem i sitt foredrag ville gåten Hamsun til livs, henger det, uavhengig av Hamsuns nazi-sympatier, noe gåtefullt ved ham. Hans verker er så komplekse, hans språk

så magisk, hans innsikter så omfattende. En forskning som i volum langt overgår dikterens egen produksjon og en tilsynelatende stadig økende aktualisering og interesse, særlig rundt hans person, skulle vise det. Hans mangfoldighet og hans inspirerende kraft kom da også til uttrykk på konferansen. Hamsun ble presentert i musikalsk form, skjematisk, i kompaniskap med andre av verdenslitteraturens storheter, med matematiske uttrykk, på gebrokkent svensk, på riksmål og nordnorsk, og hans egen stilistiske eleganse formørket i den adekvate akademiske sjargongs tåke-land.. Det er ingen tvil: Hamsun er vitenskap, med alt det fører med seg. Hans anslagsvis 150 bind med skjønnlitteratur, brev og artikler er tilsynelatende en uuttømmelig kilde til videre forskning.

Ny generasjon

Den nye generasjonen Hamsun-forskere var godt representert på konferanse-programmet. Stipendiatene Åsmund Hennig, Universitetet i Bergen, Ståle Dingstad, Universitetet i Oslo, og UiTø's egen Atle Skaftun arbeider alle med doktorgradsavhandlinger om Hamsun, og gjennom sine foredrag presenterte de nye, spennende aspekter ved Hamsuns verker som bekrefter og befester både hans kompleksitet som forfatter og det gåtefulle ved hans person. Sammen med det etablerte Hamsun-miljøet sørger de unge forskerne for at allting, etter godt over hundre år, slett ikke er glemt.

Etter en konsert, tolv foredrag og en mengde uformelle samtaler kan Hamsun-entusiastene vende tilbake til sitt, enten det er som undervisere, skribenter, forskere eller allment interesserte. Felles for alle er øket entusiasme, mer kunnskap og med et klarere bilde av det gåtefulle geni. Midt i ordene, foredragene, samtalen står Hamsun fjellstøtt – mystisk, mørk, men litt klarere.

YNGRE: Stipendiatene Åsmund Hennig (t.v.), Atle Skaftun og Ståle Dingstad sammen med medarrangør Even Arntzen.

Grunt kjellerdyp

Kjellerdypet er et bokbad med lunken temperatur. Hovedfagsstudenter i litteraturvitenskap er blitt badegjester i et badekar som bør rense sluken før de taper i mer vann.

Kjellerdypet tar sikte på å være et tidsskrift skrevet av humaniorastudenter til den allmenne studenthop. Dette nummeret preges, om enn tydeligere enn første nummer, av at redigering og utvalg er ført i pennen av hovedfagsstudenter i allmenn litteraturvitenskap. Artiklene er jevnt over godt skrevet og svært informative til tross for et fagspråk som ikke innbyr til originalitet både hva form og innhold gjelder.

Temaer som klassisk musikk, forfatterintrvju og en overvekt av litteraturvitenskapelige er oppløftende. La meg presisere at alle artiklene holder et høyt faglig nivå, og at alle ivaretar Kjellerdypets profil. Likevel melder spørsmålet seg:

– Hvem andre enn skribentene selv leser hele artiklene? Må ikke noe av drivkraften være å gjøre dette stoffet tilgjengelig for andre enn hovedfagsstudenter og forelesere? Lengden på artiklene blir lett en mur mot mange potensielle lesere som ville hatt glede av forfatterens analyser og formidlingsevne. Det mest spennende bidraget i denne utgaven er uten tvil Marit Edwardsens "Feministisk science fiction – rapport fra en konferanse". Her finnes en humor og lesbarhet

som hever leservennlighetsnivået flere hakk.

Kjellerdypet profilerer seg som et tidsskrift for kreativ skrivekunst. Synd å si det, men bare ett av elleve dikt holder litterært mål: "Det dundrar" av Márten Blixt. Diktet vant Litterære Drypps diktkonkurranse og hever seg høyt over det intetsigende ordgyteriet til Helge Gabrielsen, Svein Helge Linga og Ingar Holm. Det er trist at de litterære bidragene holder så lav

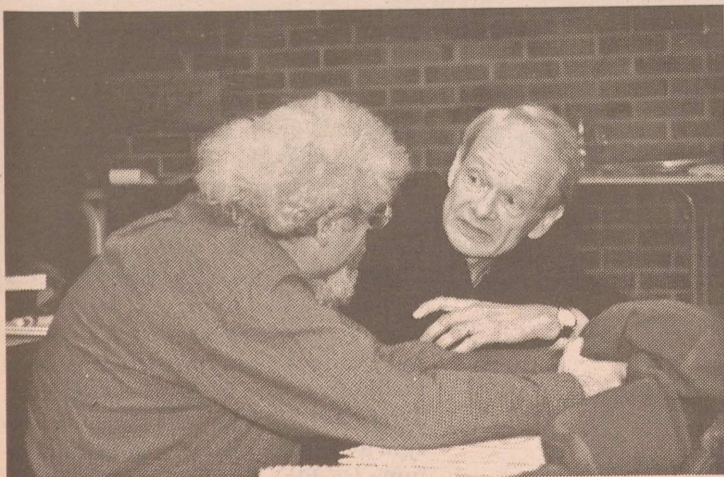
standard, for disse kunne skaffet Kjellerdypet en noe større leserskare.

Kanskje den begrensede tverrfagligheten skyldes startsvanser? Vårens andre utgivelse av Kjellerdypet kommer ut i høstsemesteret. Om dette skal betegne ståa hva kvalitet gjelder, vites ikke, la oss bare håpe at vi slipper å vente helt til sommeren på at variasjonen skal blomstre.

Ragnhild Vik Nilsen

KJELLERDYPET

Volum 2, vår 1999.

ELDRE: Professorene Brynhildsvold og Gimnes i engasjert passiar

Aleksandr Pusjkin – Russlands drøm

Ikke på grunn av sitt politiske opprør. Ikke takket være han dikteriske triumfer: Det er en kald høstkveld. En mann vakler mot sin tjener med et dødbringende pistolsskudd. Han har nylig duellert om sin kones ære. Ironisk nok blir det den russiske dikters bane.

I år som andre år er det mange dikter-jubiléer, men blant dem er det to som peker seg ut: Johann Wolfgang von Goethe ble født i Frankfurt am Main for 250 år siden, Aleksandr Sergejevitj Pusjkin 50 år senere i Moskva. Tyskerne har Goethe som sin fremste dikter, russerne har Pusjkin. Det første forstår vi godt; Goethe er kjent i alle land. At det ikke finnes noen større tysk forfatter enn han, det er allment godtatt. Men Pusjkin? Der vil vel mange spørre: Ja, men Tolstoj? Dostojevskij? Tsjekhov? Etter Pusjkin har jo Russland hatt en overveldende mengde av fremragende diktere – langt flere enn Tyskland.

Ubegripelig tungemål

Her kommer det an på øyet som ser: En dikter kan ta seg temmelig annerledes ut i nasjonal sammenheng enn i internasjonal, og han kan se ganske forskjellig ut om man ser ham innenfra - fra hans eget folks synspunkt - eller om han betraktes utenfra; ikke minst gjelder dette når mannen dikter på et ubegripelig tungemål. Den gang Goethe vant sin berømmelse, var tysk et språk ethvert dannet menneske forsto; helt frem til siste krig var det første fremmedspråk i norske skoler. Men russisk - nei, der blir man stanset allerede av de rare bokstavene. Kommer man bakom språkhinderet, vil man imidlertid oppdage en fascinerende dikter med et spennende livsløp.

Innflytelsesrik adel

Pusjkin så dagens lys sommeren 1799 i en familie av fin gammel, men ikke særlig rik eller innflytelsesrik adel. Det var mange bøker - russiske og franske - huset, men ikke så mye varme, og først på det berømte lyséet i Tsarskoje Selo utenfor Petersburg, hvor han fikk sin utdannelse i årene 1811-17, følte Pusjkin at han hadde et hjem. Ferdig med lyséet fikk Pusjkin en stilling i Utenriksministeriet, men den krevet ikke stort av ham, så han kunne leve Herrens glade dager og skrive vers, noe han gjorde med største letthet. Ingen ufarlig fritidsbeskjeftigelse for den som besang friheten, skulle det vise seg - noen av diktene kom keiseren for øre, og han likte dem slett ikke.

Forvist opprører

Pusjkin ble sendt i forvisning - først fire år i syd og derpå to år i nord. Under den nordlige forvisning på godset Mikhajlovskoje i nærheten av Pskov fant det såkalte "dekabristoppøret" sted i Petersburg. Keiser Alexander I var uventet død i provinsbyen Taganrog, og den 14. desember 1825 forsøkte en gruppe offiserer med vesteuropeiske idéer i hodet en statsomveltning - det første russiske revolusjonsforsøk med et moderne politisk program. Militært sett var forsøket en fullstendig fiasko, men det fikk like fullt enorme konsekvenser, som inspirasjon til senere revolusjoner av ganske annen alvorlig karakter. Den-

ne gang kunne imidlertid keiseren gjøre opp med rebellene som han selv ville. Pusjkin satt riktignok trygt forvart ute på landet, men ble dyktig nervøs allikevel: han hadde jo i sin tid stått de ledende opprørerne nær og delte fremdeles deres meninger.

Kammerjunker

- Hva om han ble angitt og trukket inn i saken? Så kommer en septemberdag 1826 en regjeringskurér og beordrer Pusjkin av sted til Moskva, hvor den nykronede keiser Nikolaj I oppholder seg. Pusjkin vet at dette blir den avgjørende stund i hans liv: enten går ferden videre til Sibir, ellers så kommer han til en slags forståelse med keisermakten og slipper fri. Det siste skjer, Nikolaj sjarmerer Pusjkin (det er bare tre års aldersforskjell mellom de to unge menn), men samtidig oppstår det et bånd mellom dikteren og keiseren som til slutt blir Pusjkins bane. Pusjkin giftet seg i 1831 med den 13 år yngre Natalja Gontsjarova, som gikk for å være Russlands største skjønnhet; om seg selv mente Pusjkin at han ikke var spesielt pen, så forholdene lå godt til rette for sjalusi. I alle fall var det også andre som la merke til den smukke frue, deriblant keiseren selv, som for å ha henne ved hoffet utnevnte hennes dikterhusbond til kammerjunker, noe både den nyslåtte junker og mange andre med så på som en raffinert fornærmelse ettersom tittelen normalt ble gitt til unge spirevipper av aristokratiet.

Tragisk helt

Og om ikke majesteten selv la seg etter kammerjunkerinnen, var det andre som gjorde det - og i en duell med en fransk greve for sin egen og sin hustrus ære ble Pusjkin dødelig såret. Den 29. januar (10. februar etter vår kalender) 1837 var hans korte liv slutt. Når russerne i år feirer sin dikter, er det i

virkeligheten både for hans liv, hans død og hans dikt. For Aleksandr Pusjkin er ingen vanlig forfatter, som Goethe i Tyskland er han selve nasjonaldikteren, og det er en rolle som skapes av mange ulike komponenter. Pusjkins liv passer godt til rollen: han kom av god familie, men var ikke formuende (penger er en triviell ting som bare forkludrer bildet av en idealdikter), han måtte lide for friheten, han måtte kjempe for sin rett som dikter i en sann ormegård av hoffsnoger - og når han falt, var det som en tragisk helt. Men allikevel - det er hans verk som er hovedsaken.

Dikteriske triumfer

Pusjkin la tidlig et usedvanlig formelt mesterskap for dagen - flottere vers var det ingen som skrev i hele Russland. Senere kom det dybde under elegansen; Pusjkin viste sitt geni også derved at han greide å snu livets motgang til dikteriske triumfer. Forvisningen til Syden - Kaukasus, Krim og Bessarabia (Moldavia) - leverte ham motiver til versfortellinger med romantisk form, men med stadig alvorligere tankeinnhold. Oppholdet på Mikhajlovskoje ga ham så ro til å studere russisk historie slik at han kunne skrive sitt Shakespeare-inspirerte drama «Boris Godunov», hvor det egentlige tema ikke historiens krumspring, men dens lover. Og i alle disse årene bruker han sin erfaring fra de mange miljøer han kommer i berøring med, i sitt arbeid med versomanen «Jevgenij Onegin», som er blitt kalt «en encyklopedi over russisk liv».

- Flere av Pusjkins verker er i Vesten best kjent som operaer; det gjelder både «Boris Godunov» (av Musorgskij) og «Jevgenij Onegin» (av Tsjajkovskij). Og når et litterært verk gjøres om til musikkstykke, går uvegerlig noe tapt; særlig gjelder dette «Jevgenij Onegin», hvor den bevarte

hovedhandling bare er den stamme Pusjkins spillende ironi vikler seg rundt som frodig villvin. I 1830-årene blir Pusjkins diktning mer «objektiv», hans «jeg» trer mer i bakgrunnen. Nå begynner han også for alvor å sysle med prosadiktning, hvor hans viktigste verk blir «Spar dame», fortellingen om tyskeren Herrmann som vil skaffe seg rikdom i en forbrytersk hånd vending, men i det avgjørende øyeblikk på overnaturlig vis blir stanset av skjebnens hånd.

Retten til rett tid

- Hvorfor ble så akkurat dette livsverket selve kjernen i den russiske nasjonallitteratur? Det var jo andre diktere som ytet like store bedrifter på hvert enkelt av disse feltene. Svaret kan deles i fire: Pusjkin kom i tidens fylde. Han trådte inn i litteraturen da den sto på terskelen til en ny epoke - romantikkens, og da han gikk bort, hadde han allerede rukket å innvarsle realismen. Han kom også på et avgjørende punkt i litteraturspråkets utvikling og fikk også der sette sitt stempel - et stempel som fremdeles føles. Russisk før og etter Pusjkin er to forskjellige ting, selv om vi ikke skal glemme at også andre diktere var med på å etablere den nye språkstandarden. For det andre er han allsidig; på alle litteraturens felter kan han tjene som forbilde. Men det sentrale er lyrikken, hvor han åpenbarer en frapperende evne til å forvandle det private til allmenngyldig - uten at den personlige varme går tapt. Og verken hans kan i all sin beherskede knapphet romme oppslag til tykke bøker; Dostojevskijs «Forbrytelse og straff» kan godt betraktes som en omskrivning av den romantisk-fantastiske novelle «Spar dame» til psykologisk roman. En annen ting er at den samme beherskede knapphet gjør det vanskelig for utlendinger å goute hans dikt i oversettelse.

For det tredje er Pusjkin nasjonal; han opponerer riktignok mot despotisk makt, men faller ikke sitt land i ryggen i en vanskelig tid. Han skildrer russisk liv i stor bredde, og han graver i historiens dyp - slik setter han ord på hva det vil si å være russer. Men Pusjkin er ikke bare innbegrepet av det russiske; når han har fått sin enestående stilling, er det også fordi han er det russere ikke er, men så gjerne vil være. Pusjkin er Russlands drøm. Pusjkin er klarhet og innsikt i et dunkelt land, han er humanitet i et brutalt samfunn, han er letthet og lys i en tung og mørk hverdag. Det var slett ikke alle som så det i Pusjkins samtid; i sine senere år måtte han stundom oppleve å bli betraktet som lettere passé - nå var det Nikolaj Gogol som gjorde furor. Men Pusjkin var selv trygg på sin skjebne; det gir han uttrykk for i sin egen versjon av Horats' ode «Exegi monumentum» (se dikt).

- Og han fikk rett.

Erik Egeberg

«Exegi monumentum»

JEG HAR ET MINNE REIST SOM HENDER IKKE REISER,
ALT FOLKETS STI TIL DET SKAL STADIG TREDES OPP,
MED HODET TROSSIG STOLT ALT HØYERE DET KNEISER
ENN ALEXANDERSØYLENS TOPP.

NEI, JEG DØR IKKE HELT - SANT NOK, MITT STØV FORSVINNER,
MEN LYREN GIR MIN SJEL ET LIV I EVIGHET -
OG ÆRET VIL JEG BLI SÅ LENGE SOLEN SKINNER
OM ENN BLOTT OVER ÉN POET.

EN GANG MITT DIKTERY OM HELE RUSSLAND BRUSER,
I RIKET BLIR JEG NEVNT PÅ ALLE TUNGEMÅL -
AV SLAVERSØNNEN STOLT, BLANT FINNER OG TUNGUSER,
PÅ STEPPEN VED KALMYKKENS BÅL.

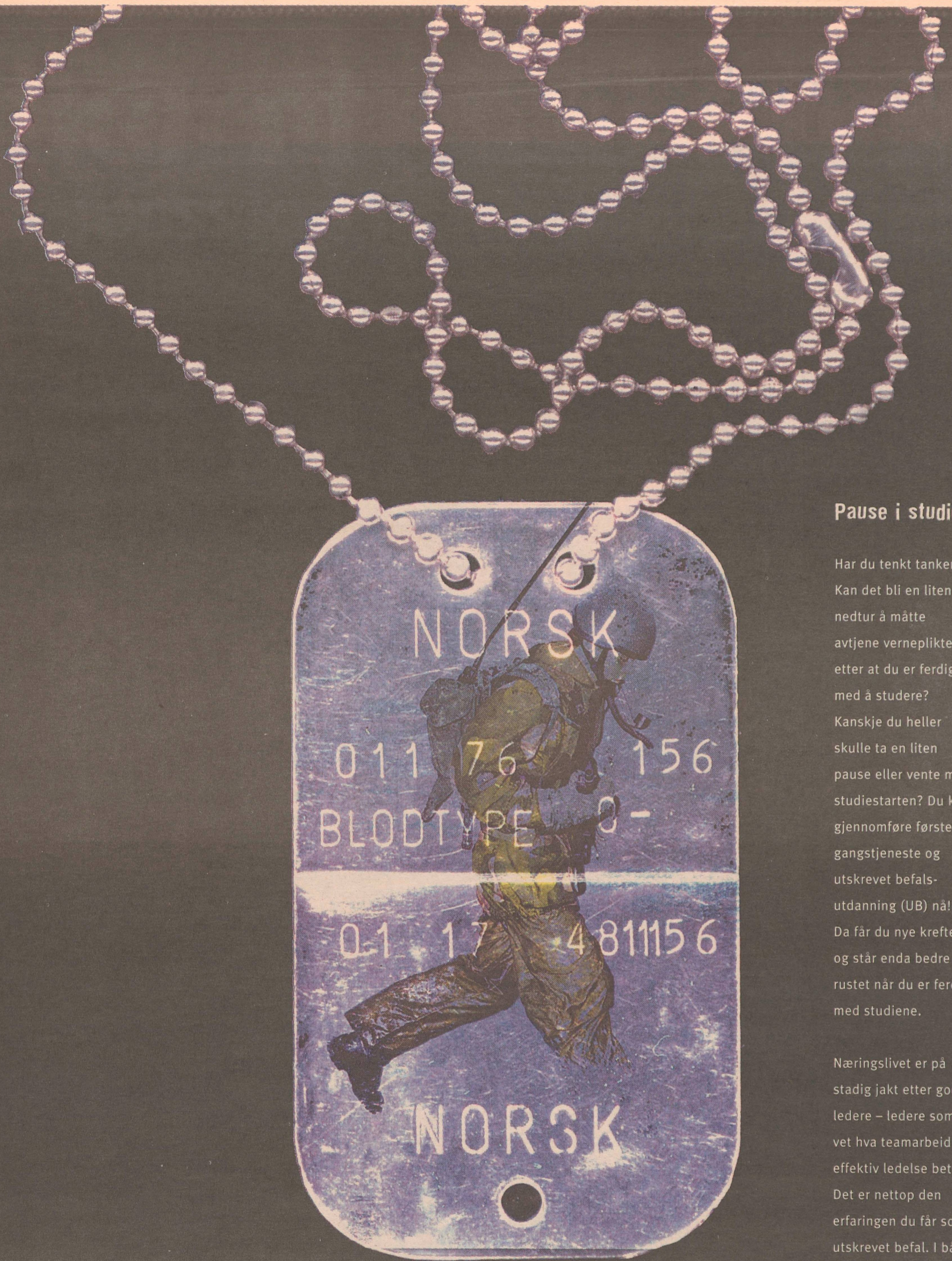
OG LENGE VIL MITT FOLK SIN KJÆRLIGHET MEG VISE
FORDI EN EDEL DRØM MIN LYRE LIVET GA,
FORDI I HÅRDE ÅR JEG FRIHET TURDE PRISE
OG FOR DE SLAGNE STADIG BA.

TI HERRENS ORD OG BUD, O MUSE, SKAL DU LYDE,
FRYKT IKKE KRENKELSER, KREV HELLER INGEN TAKK;
BAKTALELSE OG ROS SKAL SAMME SINN DU BYDE -
OG MOTSI ALDRI DÅRENS SNAKK.

KIPRENSKIJS OLJEMALERI AV PUSJKIN(1827) UTLÄNT AV DEN RUSSISKE AMBASSADE.

ALEKSANDR PUSJKIN 1799- 1837

Pause i studiene?

Har du tenkt tanken?
Kan det bli en liten nedtur å måtte avtjene verneplikten etter at du er ferdig med å studere? Kanskje du heller skulle ta en liten pause eller vente med studiestarten? Du kan gjennomføre førstegangstjeneste og utskrevet befalsutdanning (UB) nå! Da får du nye krefter og står enda bedre rustet når du er ferdig med studiene.

Næringslivet er på stadig jakt etter gode ledere – ledere som vet hva teamarbeid og effektiv ledelse betyr. Det er nettopp den erfaringen du får som utskrevet befal. I både teori og praksis får du oppleve hva som kreves av en god leder. Det kommer fremtidige arbeidsgivere til å verdsette.

Utdanningen starter i januar.

Søknadsfristen er 1. november
Ring oss for nærmere informasjon

810 000 222

www.frm.mil.no

Tori Amos
"To Venus and back"
 Warner Music

Under et år siden forrige utgivelse, *The Choirgirl Hotel*, og Tori Amos flesker til med tolv nye låter samt ti liveversjoner. Det er vanskelig å skulle anmelde Amos for oss torifiler – de fleste superlativer er tatt i bruk og musikeren er genierklært for lengst. Men frykt ikke: her er enda mye å gripe fatt i – eller dukke unna, for Tori sparker, og det med høy helføring. Kanskje er det fordi vi tas med tilbake til Venus? I hvert fall er det mer piano på flere låter på *To Venus and back*, i likhet med de første utgivelsene Tori kom med. Piano og vokal. Lik en mytisk muse, lyrisk sirene på syre som kaster ut gåter til lytterne, suggereres vi inn i et univers som med høy husdyrfaktor, kjeruber og stjernestøv på hjernen. Notorisk obskur lyrikk ifølge enkelte. Dette fremheves ved hjelp av en abrupt bruk av trommemaskiner, hør bare på *Suede* og *Riot Poof*, hvor Tori har programmert inn spor hentet fra lyd-sjekker i arrangementet! *Bliss* er alibiet for høy helføring. Tøft. For de mer emotive

lytterne avrundes serien av nye låter med *a thousand oceans*, som er intet mindre enn en perle:

"I will follow you over Silbury Hill".

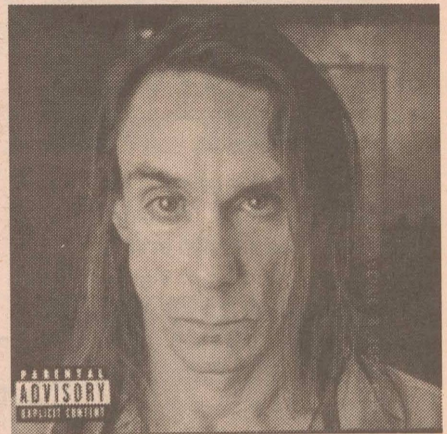
De som kjenner til Silbury Hill et stykke nord for Stonehenge i sørvest-England, forstår at et slikt løfte er mer enn oppløftende. *To Venus and back* er, for å bruke Toris ord, en liten vingård av en utgivelse. Never Ending Tori.

Marianne Søndmør

Med høsten i emning kan behovet for meningsfull mørketidsmusikk fort bli presserende. *Utropias* hjelpende hånd er mangefasettert og motsetningsfylt. Mørketidsmusikk er ikke bare manisk melankoli og depressive decibel-dypsindigheter: *Utopia* er derfor konge på veien og tar deg med langs aveny B via industriell stillhet til Venus og tilbake.

Iggy Pop
"Avenue B"
 Virgin

Dama har gjort det slutt – Iggy er bitter. Resultatet får vi servert i "Avenue B". Rockekongen er tilbake, men denne gangen i en roligere innpakning. Vi møter en eldre Iggy (han er tross alt 52 år gammel!), men ingen skal komme og hevde at Kongen er død ennå. "Avenue B" varierer mellom flere sjangre, her finner vi latin-amerikanske elementer i tillegg til jazz, klassisk, rock, og til tider kjenner vi også igjen den gode, gamle Iggy. Denne utgivelsen bærer preg av modenhet og ettertanke, uttrykket er allsidig og interessant. Iggy forteller sin melankolske historie på en slik måte at man følger spent med, i hver sving dukker noe nytt og uventet opp. "Avenue B" overrasker med nydelige ballader samt fortreffelige rockelåter i en spennende forening.

Iggy skulle etter planen gjenforenes med The Stooges før milleniumskiftet, men han bestemte seg heller for å gjøre sin egen greie, noe han kom svært vellykket ifra.

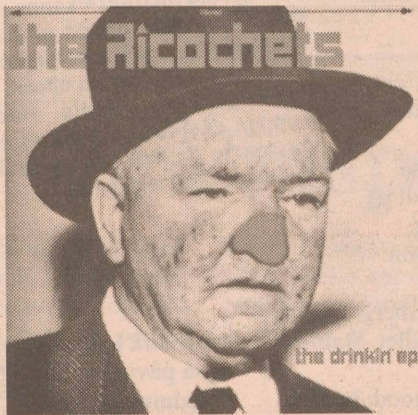
Mona Varpe

Ricochets
"The Drinkin' EP"
 Feedback/ Underground Records

Grisetøff garasjerock på grisetøff vinyl! Gutta i Ricochets spiller fletta av de fleste – dette er noe av det råeste og mest energiske jeg har hørt fra et norsk band på veldig lenge – heia Ricochets!

Sjekk også ut Jon Spencer Blues Explosion's siste utgivelse *Acme+*, som inneholder bonusspor fra tidligere singler i tillegg til masse tøffe remix'er.

Mona Varpe

Madrugada
"Industrial Silence"
 Virgin Records

Først ut er Madrugada med studioalbumet *Industrial Silence*. Madrugada har blitt hauset voldsomt opp i pressen etter to glimrende ep'er. Spørsmålet var så om debutplata ville klare å leve opp til de forventningene som etterhvert bygget seg opp. Svaret er entydig ja.

For uinnvidde kan bandet (knapt) beskrives som en blanding mellom Chris Isaak på en særdeles god dag, 16 Horsepower, Radiohead, Tindersticks, Bob Dylan, Nick Cave, R.E.M osv. Det er først og fremst to ting som står ut, den særegne stemmen til vokalist Sivert Høyem, og de gode låtene. Best er den monumentale åpningslåten *Vocal, Beautyproof*. Den bygges opp fra et enkelt gitarriff til et støyende og tøft crescendo.

Norwegian Hammerworks Co. er

Madrugadas egen *Subterranean Home-sick Blues*, hvor teksten handler om fraflytting og industrinedlegging. *Industrial Silence* har tre låter fra de to foregående ep'ene.

Thomas Johansen

"The Second Album"
"The first Rehearsal Tapes"
 Blast First/ Mute

Alan Vega og Martin Rev utgjør legendariske Suicide, og har du enda ikke stiftet bekjentskap med disse ærverdige herrene, bør du kanskje gjøre det nå. Den andre platen til Suicide er nå tilgjengelig for Gud og hvermann, til stor glede for alle de som ikke har fått tak i dette mesterverket fra før. Materialet ble først gitt ut på slutten av 70-tallet, uten at de fikk den store suksessen den gangen. Tiden var ikke moden for Suicide, ingen forsto seg på synth-basert musikk midt i den mest hardbarka punkepoken. Suicide har imidlertid blitt anerkjent med årene, og nå er det flere og flere som setter pris på det suggereren-

de, monotone og originale som karakteriserer bandet. – Anbefales!

Mona Varpe

Fu Manchu
"King of the Road"
 Edel/ mammoth

De amerikanske narkorockerne Fu Manchu er ute med sin femte studioplate, nemlig "King of the Road". Her kombineres steintøff stonerock med usannsynlig mye trøkk og fart. Dette går som det suser, i hvert fall på tittelsporet, hvor vokalistene gjentatte ganger roper "king of the road say you move too slow" – og det sier vel sitt. Er du glad i overdimensjonerte fuzzgitarer i en salig tøff innpakning, bør dette være noe for deg. Disse gutta kommer til å bombe deg tilbake til steinalderen!

Mona Varpe

Ab Via

PÅ KANTEN

Ab Via-redaksjonen tar bokhøsten på pelsen. Vi hadde tenkt å dra til en øde øy i et stort hav sammen med noen venner og en kasse eller to med midnattssol på boks for å skrive en bok om det, men så kom Erlend oss i forkjøpet. Loe, altså. Barkebrun og ramsalt høster han ovasjoner som kunne tilfalt oss, og vi klør oss i hodet og lurer på hva vi skal gjøre nå. Og det vet vi. Vi har pløyd kanon som en kornbonde om våren, og nå proklamerer vi postneoklassisismens inntog på den litterære arena. Det vil si, vi kjøpte et par York Notes og lyttet litt til Hamsun-menigheten som var samlet i Tromsø før helga, og vi finner at den gamle dikterfar må fornyes. For alle med uhelbredelig skrivekløe tilbyr vi den sure svie: Hamsun ikledd dessertgenerasjonens desillusjonerte latskapsdrakt. Første bind ut er nyversjonen av *Sult*. Nå som hamburgerborgere formerer seg også på denne sida av Atlanter'n foreslår vi at vår tids skildring av den unge forfatterpires liv og levnet må bære tittelen *Smult*. Dernest, ettersom de gode gamle kraftsalver ikke lenger biter på den nevnte skrivekløe – *søren klype* og *pokker* faller for døde ører hos den blaserte post-MTV-generasjonen –, drar vi til den delen av skogen som ikke er på private hender for å hente inspirasjon til *Fan*. Ettersom vi da befinner oss på en litterær opptur slår vi til med en gjendiktning av Vandrertilogien: *Juni*, *Juli* og *August*. Vi tenker vi gir oss med det, men vi har et forslag. Litteraturkritikeren Øystein Rottem skal nemlig skrive ny biografi om Hamsun, og opptatt som han er av at Hamsuns forhold til nazistene må avklares, låner vi ham en tittel som en gang for alle kan begrave striden: *Farkens jøde*. Mens han skriver soler vi oss i glansen av vår litterære bragd og venter på filmatiseringen slik at vi kan slenge oss på sofaen med solskinn på flaske og tenke at alt likevel snart er glemt.

Utdrag fra kaffekopp-havarikommissionens rapport.

Tromsø, 20. september, 1999.
Sak: Kaffekoppeksplosjon.
Vitne: Sprengningsoffiser.
Status: Uoppklart.

1. Tid og sted
1.1. Jacobsens kjøkken fredags kveld.

241. Faktiske forhold
241.1. Vanlig prosedyre fulgt i henhold til kaffe-traktningstraktaten.

241.2. Spesialoppvarmingsprosedyre for kaffekopper iverksatt.
241.3. Kaffeforflytning utført.

241.4. Eksplosjon.

797. Uavklarte forhold.

797.1. Type kaffe.

797.1.1. Mistenkte.

-Mistenkt1: Ali: effektiv gruff-kurator. Status: Under oppsyn.

-Mistenkt2: Gevalia: vitne ikke forberedt på en hver anledning, herunder eksplosjon. Status: Frifunnet.

-Mistenkt3: Kjeldsberg: kan ha en finger med i spillet. Status: Anholdt.

-Mistenkt4: Evergood: besitter spesialkompetanse hentet fra britisk etterretningstjeneste. Status: Mangler bevis.

797.2. Vitnets pålitelighet. Den tidligere sprengningsoffiseren har en påvist forkjærlighet for

Koppen eksploderte

Av Lena Glosemeyer og Ann Sissel Moe (foto)

Da Ivar M. Jacobsen (69) helte den nykokte kaffen i koppen, eksploderte kaffekoppen.

Kaffen rant utover komfyren. Restene av koppen lå igjen på plata.

Det var fredags kveld at det skjedde. Jacobsen skulle ha seg en kveldstår.

Jeg traktet kaffe på vanlig måte. Varmet kaffekoppen i lunke vann, det gjør jeg alltid for at kaffen ikke skal bli nedkjølt av koppen. Jeg helte kaffen i koppen og stod med kaffekanna i den ene hånda, da koppen plutselig eksploderte. Jeg hoppet bakover av skrekk, forteller Jacobsen.

Jacobsen var heldig. Hadde koppen eksplodert noen minutter senere da han satt og drakk, kunne det gått riktig ille.

kruttsterk kaffe. Eksplosjon også påvist ved tidligere anledning.

1398. Konklusjon.

Kommisjonen har grunn til å tro at vitnet i forbindelse med fredagskveldens traktament kom i skade for å bryte kaffe-traktningstraktatens punkt 3.2.1.

Kunne gått verre

Jeg kunne jo blitt forbrent, og i verste fall kunne jeg også blitt oppskåret i ansiktet, sier han.

Kaffekoppen er noen år gammel, og Jacobsen har flere av samme sort. Heretter lar han være å bruke koppene til varm væske. Jeg ble skremt. Jeg er vant til voldsomme smell, men denne

skremte meg, sier Jacobsen lattermildt, som er utdannet sprengningsoffiser fra militæret.

Det er faktisk ikke første gang Ivar M. Jacobsen opplever at kaffekopper eksploderer.

For noen år siden skjedde akkurat det samme med en annen type kaffekopp, sier Jacobsen og

viser frem en som er intakt. Heller ikke disse bruker jeg nå lengre til kaffetåren, sier han.

Ignition. 0: Forskrift for kruttstyrke. Det er vår betraktning at det hele kan dreie seg om et gedigent kaffekoppkomplott med den hensikt å gjøre tabloidpressen mer ettertraktet og eksplosiv.

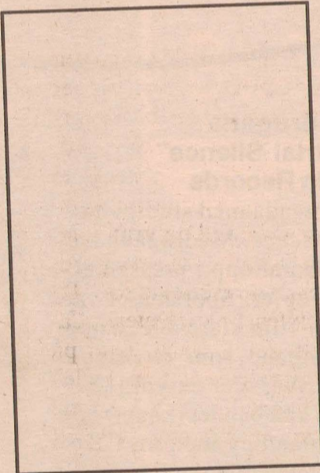
Sak oppklart.

UHØRT

Nietzsche er død.

Gud

TABULA RASA

IMMATURUS

FOTO: RONALD JOHANSEN, BLADET TROMSØ

NYTT FRA NORSK SPRAKRAD

«Det går godt an å koke ei velsmakende suppe på spiker om man bare har nok av godsaker å putte i den. Men blir det for mye spiker, blir den likevel tung å fordøye om den er aldri så velsmakende.» (Sprakradet beklager at det har sneket seg inn , og i dette sitatet.)

Som vart sprakinteresserte publikum selvfølgelig har skjont, har vi her med en ingress fra en teateranmeldelse i en av byens hverdagsavisere. Det er med tungt hjerte at vi registrerer den spraklige dekadansens inntog også i en slik berebjelke for informasjonsformidling. Hadde det vert sa vel at det spraklige uttrykks forfatning hadde begrenset seg til det ingressiale domene kunne vi vist var overberenhet. Imidlertid synes det klisjebefengte ingen ende a ta i den omtalte artikkel. Hor bare pa det følgende: «Utgangspunktet for farsen ... blir for baktungt, som om det var litt for mye spiker i suppa.»

Na er det nok. Sprakradets enstemmige dom er at den angjeldende anmelder sendes til Spikersuppa for spraklig rensing, og at anmelderen ma forkynne sine nyervervede kunnskaper fra «Spiker's corner» tre dager til ende. Vi forventer heretter at sprakbruken er superb.

NETTPREIK

Hvis dine søk etter interessante sider i Altavista viser seg å være fruktløse, frykt ei. *Nettpreik* vil som alltid vise veien, sannheten og lyset.

Redd Verden

Først ut er **The Hunger Site** på www.hungersite.com. For som alle vet er studenter egentlig veldig engasjerte i den gode sak, det er bare for slitsomt og/eller for dyrt å yte sin skjerv. Nå faller imidlertid mange av unnskyldningene på grunn av denne siden. Kort fortalt klikker du deg inn på hungersite, klikker på donasjonslinken – hvorpå du blir transportert til en side med en rekke sponsorer som betaler en viss sum penger per besøkende (på dine vegne). Bare husk at du kun kan donere en gang om dagen.

Føl deg bedre

Neste side ut er en morsom sak ved navn **Computer stupidities** på rinkworks.com/stupid/. Kort sagt består denne siden av morsomme anekdoter og historier om alt det fantastisk stupide folk får for seg når de setter seg framfor en datamaskin. Hvis du noengang har følt deg fortapt i møtet med slike elektroniske skranglekasser, fortvil ei – det er folk som er hundre ganger verre enn deg.

Hva med fyren som syntes sin bærbare datamaskin ble vel varm å ha i fanget. Løsningen? – Jo, han fant fram en drill og boret 16 luftehull i PC'en. Vedkommende ble visstnok kraftig forbauset da det viste seg at garantien ikke dekket denne type skader.

The Nomad Nipples

Sist ut denne gang er hjemmesiden til det lovende bandet **The Nomad Nipples** på www.ifi.ntnu.no/~tormu. Denne siden er relativt innholdsrik, den inneholder en nokså fyldig biograf hvis du skulle ønske å lære mer om bandet.

Det var alt for denne gang, vi er tilbake neste gang (med mindre denne spalten blir erstattet av noe fornuftig – undertegnede krysser fingre). Tips til interessante og oppbyggelige sider kan mailes til DeThomaso@c2i.net.

Vi noterer at:

... tynne, lange menn som drikker øl er lettere utsatt for beinbrudd enn små, tykke menn som drikker vin

... det kanskje kommer av at de faller lengre

... det kanskje kommer av at tynne bein bryter lettere

... de, som andre, ramler i fylla

... B-vitaminer er godt for hårveksten, ikke beinbygninga

... det kommer mye godt fra forskningsarbeidet ved Institutt for samfunnsmedisin

... tidligere ansvarlig redaktør i Utopia syntes å ta dette med knusende ro sist lørdag

... øde øyer er på moten

... Erlend Loe er en moteslave

... ikke alle Robinson-deltakerne loe etter oppholdet

... det kommer mye godt ut av horesentralen i Finnmark – røyk, sprit og befolkningsvekst i Kvæningen

Vinspalten

Det finnes så mangt i en god vinkjeller. Vin, for eksempel, men hva med en ekte djevel? Det kan Chile by på, og det faller i smak. Chile er det desidert mest populære vinproduserende land blant norske vinger, skal vi tro Vinmonopollets salgshall.

Populariteten har flere grunner. For det første har ikke chilensk vin de strupesnerpende egenskaper som viner fra vårt eget kontinent ofte oppviser. For det andre har ikke nordmenn bare sarte ganser, men også sarte hoder – når det kommer til vin, vel og

merke. Mange opplever at et glass rødvin har en ekstra lang ettersmak i form av hodepine. Vanligvis er det jo mengden som forårsaker tømmermenn og annet hodebry, men når det gjelder rødvin trenger det ikke være slik. Rødvin inneholder nemlig tanniner, et stoff som finnes dels i jordsmonnet hvor druen dyrkes og dels i eika som lagringsfatenes oftest er laget av. Allergi mot disse tanninene kan forårsake hodepine allerede etter små mengder. Dersom du reagerer slik på enkelte typer rødvin, anbefales en oversjøisk variant.

Chile ligger som kjent på den andre siden av havet, og her ligger kanskje en del av forklaringa på at chilensk vin faller i smak. For det tredje er chilensk vin billig og god, og det er jo i bunn og grunn det vesentligste. Ukas utvalgte er en god representant for alle de 3 chilenske kvalitetene: Casillero del Diablo, som på godt nordnorsk kan kalles "han tykje i kjeller'n", er rund og fin, med saftig preg og smak av røde bær. Passelig fyldig, og egner seg godt til kjøttretter med kraftige sauser. Den kan også utmerket godt nytes uten mat, med godt selskap, høstmørke og intellektuelle samtaler som tilbehør.

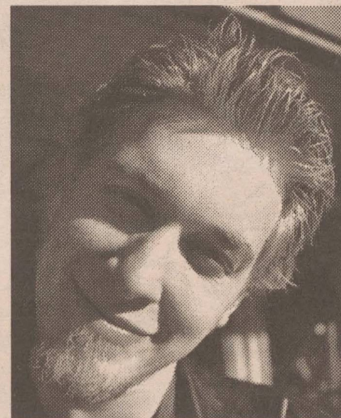
Asbjørn Bartnes

2605
Casillero del Diablo,
1997
Cabernet Sauvignon
Kr. 92,00

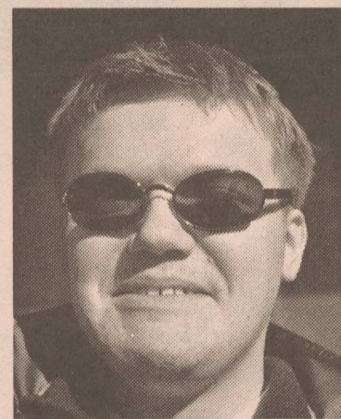

Fire på rad:

Tre nøkkelord som skildrar studentlivet:

Kim K. Rodø, Real FAG :
Tru, håp og kjærleik.

Hans Vang, Juss 2.avd.:
Peacock, Meieriet og Strøket.

Hege Sivertsen, Real FAG :

Komme vekk frå heimen, møte nye mennesker og gjere akkurat det ein vil.

Bernard Johnny Mons
sos. ant. :
Sol, varme og kjærleik.

FOTO: HANNE STIEN

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

Nå er høsten for alvor over oss, nettene blir lengre, forelesningene likeså. Frykt ei, det er ennå lenge til eksamen. Har du for eksempel nettopp begynt på grunnfag, finner jo ikke eksamen sted før mai/juni neste år. Og strengt tatt behøver du ikke å begynne studiene for alvor før i mars/april etter millenniumskiftet. Spørsmålet som så trenger seg på, er – Jammen, hva skal gjøre i stedet? Vårt tips er å la øynene gli over denne siden.

Onsdag 29. september
Trude Mette har visstnok hatt kjempesuksess på Smuget i Oslo med sin forestilling *Ka faen e galt med å være sex-symbol?* I dag får du anledning til å oppleve premieren på dette showet på Mack-kjelleren. OG får svare på Trude Mettes

spørsmål, – overhodet ingen verdens ting! For øvrig løper forestillingene fram til og med 10. oktober.

Torsdag 30. september
Eminente Madrugada besøker Tromsø i dag. Etter to meget bra konserter på Blå Rock Café før og etter jul var bandet visstnok så fornøyd med mottakelsen at de bestemte seg for å starte norgesturneen her. Konserten vil finne sted på *Strøket*, for øvrig er det første gang konsert vil bli avholdt på dette stedet. Hvis du ikke møter opp her, er du en sopp!

Fredag 1. oktober
Studentpresten, Tromsø Kristelige Studentforbund og Katolsk Refleksjonsgruppe arrangerer *hverdagsmesse* i den katolske kirke klokka 20.00.

Andre aktiviteter opprettholdes i byen under hverdagsmessen.

Lørdag 2. oktober
Tromsø Filmklubb viser i dag *Fear of a Black hat* på Verdensteateret klokka 14.30.

Klokken 19.00 holder Robert Caspersen (en av Norges fremste klatrere) lysbildeforedrag om *bestigningen av Trango Pulpit*. Foredraget holdes i Store aud. på MH-bygget.

Klokken 19.00 er det *studentgudstjeneste* i Tromsø Domkirke.

Søndag 3. oktober
Filmklubben viser i dag *Step-*

ping Razor: Red X på Verdensteateret klokka 15.00.

Mandag 4. oktober
Blåmandag, blåmandag, hvor er du?

Tirsdag 5. oktober
Krement X (gjør deg selv en tjeneste og stakk om på orda) viser forestillingen *One night stand* – en brutal og poetisk hyllest til nattelivets utside. Dette er etter sigende "en uvirkelig dokumentar om tosomheten. En bittersøt cocktail av teater, kjønn, klubb, kjærlighet, øl, performance, kropp, stand-up, sigaretter og dans." Alt dette finner sted på Rådstua Teaterhus klokka 20 og 22.

Filmvisning på Blå Rock Café. I kveld vises første del av *Bottom* (eller – hjelp, vi er infantile!). Herved er vedtatt: vulgaritet er undervurdert.

Onsdag 6. oktober
Tema i aften på Blå Rock Café er sjangeren *metal*. Anbefales ikke for folk med sarte trommehinner.

Litterære Drypp leser høyt for alle små og store på Lillehiet på universitetet klokka 19.00. "Vi gjør oppmerksom på at det kan forekomme sterke litterære bilder."!

Torsdag 7. oktober
På Mack-kjelleren er det tid for å revurdere *vårt bilde av Sør*. – Er vi så mye bedre enn land i sør, fordi vi materielt sett er rikere, og påvirker dette vår

måte å forholde oss til disse menneskene og landene på? Innlederne på internasjonalt seminar er Ståle Berglund, leder for SAIH Norge, og Krishna, leder for antirasistisk senter i Oslo. Selv om du skulle være en opplyst og tolerant person kan du møte opp klokka 20.00.

Den mye omstridte filmen *"To mistenkelige personer"* vises på verdensteateret kl 16.30. Filmen er tidligere totalforbudt på norske kinoer.

Fredag 8. oktober
Kjærlighetsmesse i bymisjonsskapellet klokka 19.00. Tromsø Kristelige Studentforbund inviterer opprørere, avvikere, utskudd og alle andre.

På Teaterkafeen er det *Et-nisk Kulturcafé* med Katia Cardenal Trio klokka 19.30. Har du aldri hørt Prøysen på spansk, har du altså muligheten nå.

Lørdag 9. oktober
Tromsøs nestorer innenfor tropisk musikk, Bob Benoni & Rafael, inviterer til *Club la Havana* på Mack-kjelleren. Kveldstid.

I regi av Nordnorsk Kunstmuseum holder Stud.Philol. Per Posti foredraget *Maleren Gunnar Berg og "Trollfjordlandskapet"*. Klokka 14.00.

Tromsø Filmklubb viser i dag den kontroversielle filmen *Kald Måne* på Verdensteateret klokka 14.30.

Søndag 10. oktober
Tromsø Filmklubb den noe kontroversielle filmen *Kissed* på Verdensteateret klokka 15.00.

Daddy always wanted me to grow a pair of wings er en spesiell danseforestilling, beskrevet som blant annet varm, vitig og vidåpen. Denne bevingede forestilling finener sted i Kulturhuset klokka 20.00.

Tirsdag 12. oktober
Filmvisning på Blå Rock Café. Andre del av *Bottom* (eller Dobbelthjelp, så infantile vi er). Richie Rich og Eddie Hitler er tilbake med mer vulgære smakløsheter. Genialt...

Onsdag 13. oktober
Tema på Blå Rock Café i kveld er *Funk*.

Litterære Drypp arrangerer *skriveverksted* i Lillehiet på universitetet klokka 18.00. For deg med litterære aspirasjoner. Sveriges ledende jazzsangerinne Cecilie Nordby spiller med svenske Lars Danielsson på bass og den norske multi-instrumentalisten Per Jørgensen.

Hvis DU vil legge inn noe på Nord-Norge-banen, kontakt oss på faks/telefon/e-post: nordnorgebanen@yahoo.com ELLER stikk innom glassbu-ret på SVF.